

کامل راهنمای معلم درس فارسی
پایه دوم (دوره ابتدایی)
گروه ((جسمی - حرکتی))

معاونت برنامه ریزی آموزشی و توانبخشی

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

سخنی با همکاران محترم

خداوند منان را سپاسگزاریم که به ما توفیق عطا فرمود تا در جهت تسریع امر آموزش درس فارسی پایه دوم دانش‌آموزان جسمی-حرکتی قدمی هر چند کوچک برداریم. حجم بالای کتاب، کافی نبودن زمان آموزش در مدارس، ضعف و ناتوانی جسمی برخی از دانش‌آموزان جسمی - حرکتی از موانع فراگیری مفاهیم فارسی است. در این محتوا تلاش شده است تا با ارائه راهکارهای آموزشی، دانش‌آموزان را هر چه بیشتر در امر یادگیری یاری نماییم. از آنجایی که این گروه از دانش‌آموزان دارای هوش بهر مرزی و یا بالاتر هستند، تغییر و یا حذف هیچ یک از اهداف آموزشی فارسی دوم امکان پذیر نمی‌باشد، بنابراین تدریس کامل کتاب الزامی بوده و شما عزیزان به منظور تسهیل در فرایند آموزش از محتوای ارائه شده استفاده نمایید و در این راستا برای رسیدن به اهداف چند نکته قابل ذکر می‌باشد.

۱. با توجه به اهمیت نقش والدین در آموزش فرزندشان، میزان اطلاعات آنان از اهداف و رویکردهای برنامه درسی برای مشارکت در آموزش نقش تعیین‌کننده‌ای دارد.
۲. روش تدریس فارسی، ایجاد ارتباط بین آموزه‌های علمی و زندگی واقعی، مسئولیت‌پذیری همه جانبه و کار گروهی برای دانش‌آموزان است.
۳. مکمل راهنمای فارسی به گونه‌ای نوشته شده که همکاران عزیز بتوانند مسائل مطرح روز را به صورت کاوشگری علمی و فناوری به دانش‌آموزان ارائه کنند.

این مکمل، با تلاش همکاران محترم خانم‌ها پریسا ابوالحسنی، فاطمه صادقی و زهرا ولی‌پور تالیف و تدوین و با اعتباربخشی خانم سیده مریم محمدی انجام شده است. به‌منظور بالا بردن سطح کیفی این مکمل، از همکاران درخواست می‌شود تا نظرات، پیشنهادهای و انتقادهای خود را به این سازمان ارسال نمایند.

اهداف:

۱. تقویت مهارت‌های زبانی (گوش دادن، سخن گفتن، خواندن و نوشتن)
۲. آشنایی با کتاب‌خانه و تقویت و تشویق به مطالعه‌ی کتاب
۳. تقویت روحیه مشارکت و همکاری
۴. آشنایی دانش‌آموزان با منابع جهت کسب اطلاعات
۵. آشنایی با برخی نکات زبانی و ادبی (تقویت واژه سازی با پیشوند (هم) و آشنایی با نشانه‌های مختلف

در کلمات

روش تدریس پیشنهادی:

مشارکتی ساده، پرسش و پاسخ

متن این درس در حد یک نثر روزنامه‌ای است و پیشنهاد می‌شود حداقل یک‌بار توسط معلم خوانده شود و پس از آن نکات و مفاهیم درس را دانش‌آموزان با توجه به فهم خود توضیح دهند. اگر حین روخوانی توسط معلم توضیحات لازم ارائه شود، امکان تحقق اهداف درس و ایجاد نظم منطقی در فهم و بیان درس مشکل می‌شود.

در این درس دانش‌آموزان با راهنمای معلم با اهمیت کتاب‌خانه و کتاب‌خوانی آشنا شده و با مشارکت یکدیگر یک کتاب‌خانه‌ی کوچک در کلاس می‌سازند، معلم می‌تواند از قبل با والدین هماهنگ کند که هر دانش‌آموز کتابی را که مورد علاقه‌اش است را به کلاس بیاورد. و کتاب‌خانه‌ی کوچک مانند نمونه در کلاس آماده کنند مانند تصویر (فراهم ساختن یک کتاب‌خانه کوچک اگر چه نمادین و با تعدادی کتاب مورد علاقه دانش‌آموزان و هم چنین کتاب‌هایی با محتوای داستان‌های اصیل ایران و یا داستان‌های بازنویسی شده شاهنامه برای کودکان در طول سال تحصیلی

و درس‌های آینده بسیار مفید است).

نگاه کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت تصویرخوانی
۲. درک ارتباط منطقی بین تصاویر، تقویت قوه تخیل و خلاقیت
۳. توانایی بیان شفاهی پیام‌های موجود در تصاویر (مراحل انتخاب کتاب و مطالعه)

فعالیت پیشنهادی

۱. درخواست معلم از دانش‌آموزان برای مشاهده دقیق تصاویر و برقراری ارتباط بین تصاویر و ساختن داستان برای تصاویر، ابتدا به صورت فردی و سپس به صورت گروهی
۲. تهیه کارت تصاویر و چیدمان درست کارت تصاویر یا پازل مطابق اهداف این قسمت (نگاه کن و بگو) توسط دانش‌آموزان فاقد گفتار

درست، نادرست

اهداف:

۱. ارزیابی درک مطالب متن درس توسط دانش‌آموزان
۲. تقویت دقت و تمرکز شنوایی

فعالیت پیشنهادی:

هنگام پرسش و خواندن جمله‌های مربوط به «درست و نادرست» فضایی در کلاس ایجاد شود تا تحرک و نشاط در دانش‌آموزان ایجاد شود مثلاً در قالب بازی برای پاسخ‌های درست جمله، دست بزنند، یا هورا بکشند و پاسخ‌های نادرست را با گفتن «غلطه آیی غلطه» بیان کنند.

واژه سازی

اهداف:

۱. گسترش واژگان با پیشوند (هم)

۲. گسترش خزانه واژگان

فعالیت پیشنهادی:

برای آموزش (واژه سازی) معلم ابتدا، کارت هایی را که بر روی آن ها واژه هایی مانند صحبت، فکر و ... نوشته شده، بین گروه ها توزیع می کند تا دانش آموزان با افزودن (هم) کلمه ی ساخته شده را بخوانند. مانند هم صحبت، هم فکر و ...

در مرحله ی بعد، معلم کارت هایی که (هم) در قسمت اول نوشته شده، بین گروه ها توزیع می کند تا بچه ها با افزودن کلمه هایی مانند: راه، دل و ... واژه های جدیدی بسازند و بیان کنند.

نکته مهم: دانش آموزان باید بدانند با افزودن (هم) به هر کلمه ای می توان واژه های جدید معنادار ساخت.

مانند هم + کوشش

برای دانش آموزان فاقد گفتار استفاده از کارت کلمات و تشخیص واژه های جدید معنادار با پیشوند (هم) توصیه می شود

بیاموز و بگو

اهداف:

۱. ترکیب کلمات مختوم به ه (اِ) با (ی) نکره (ای)

۲. تشخیص صدای اِ در پایان کلمات و ترکیب درست کلمات مختوم به (ه ه)، (اِ) با (ای)

فعالیت پیشنهادی:

درخواست معلم از دانش آموزان برای مطالعه ی فردی فعالیت «بیاموز و بگو» و کامل کردن جملات ناتمام

پایانی فعال

حالا تو بگو

هدف: تشخیص صدای (ا) در پایان کلمات داده شده و اضافه کردن (ای) به طور مناسب با پایان کلمات در جاهای خالی

فعالیت پیشنهادی:

استفاده از کارت کلمات و تشخیص کارت درست توسط دانش‌آموزان در جای خالی

مجله ای

✓

بازی، بازی، بازی

اهداف:

۱. ساختن جمله‌های خنده‌دار با کلمات
۲. آشنایی با ارزش‌های اخلاقی و مهارت‌های اجتماعی (رعایت نوبت، همفکری، صبر و حوصله و ...)

فعالیت پیشنهادی:

گروه‌بندی دانش‌آموزان به طور تصادفی و دادن یک کارت کلمه به هر گروه برای ساختن جمله ای خنده دار، با توجه به شرایط جسمی دانش‌آموزان یک نفر به نمایندگی گروه جمله‌ی خنده دار را بیان می‌کند.

بخوان و حفظ کن

اهداف:

۱. آشنایی با شعر یارِ مهربان از سروده‌های شاعر (عباس یمینی شریف)
۲. ایجاد نشاط و شادی در دانش‌آموزان و تقویت زبان‌آموزی، شناخت واژگان، آشنایی با فواید مطالعه‌ی کتاب و تشویق به کتاب‌خوانی

فعالیت پیشنهادی:

بهتر است برای خواندن و حفظ کردن شعر «یار مهربان» معلم یا از نوار صوتی-تصویری استفاده کند و یا خود معلم همراه دانش‌آموزان شعر را بخواند برای شاداب سازی بهتر است شعر ریتمیک خوانده شود. معلم در این شعر می‌تواند اشاره‌ای به کلمات (باسواد، بی‌زیان) نماید، برای دانش‌آموزان این آمادگی فراهم شود که با کلمات دیگری هم غیر از (هم) می‌توان واژه‌های جدید ساخت.

کتاب نگارش

تمرین ۱:

هدف: تقویت مهارت رونویسی و املا است.

فعالیت پیشنهادی:

معلم هنگام رونویسی دانش‌آموزان به درست نویسی، خوانا نویسی، زیبا نویسی و نحوه صحیح به دست گرفتن قلم توجه کند و در صورت نیاز راهنمایی‌های لازم را به عمل آورد و سپس دانش‌آموزان را مورد تشویق قرار دهد.

تمرین ۲:

اهداف:

۱. تقویت مهارت خواندن
۲. تقویت املا و آشنایی بیشتر با نشانه ی (ه) در کلمات مختلف

تمرین ۳:

هدف: تقویت واژه سازی با پیشوند (هم) می باشد مانند همفکر، همکار و

تمرین ۴:

هدف: تقویت مهارت جمله سازی و املا می باشد و دانش‌آموزان به صورت غیرمستقیم با ساختار جمله آشنا می‌شوند و با کلمات تشکر، می‌خواست، قصه و هم کلاس جمله می‌سازند.

صفحه دوم

تمرین ۱

هدف: تقویت مهارت رونویسی و املا است.

تمرین ۲

هدف: ساختن کلمه با نشانه‌های مختلف با کمک متن درس

تمرین ۳

هدف: تشخیص صدای (ا) و (ه) در پایان کلمات داده شده است تا (ای) را دانش‌آموزان به طور مناسب به کلمات اضافه کنند.

مانند: ایستاده‌ای، رایانه‌ای

تمرین ۴

هدف: تقویت مهارت جمله‌نویسی و املا می‌باشد. دانش‌آموزان با مراجعه به متن درس جمله‌های ناقص را کامل می‌کنند.

صفحه‌ی سوم

تمرین ۱

هدف: تقویت مهارت رونویسی و املا است.

معلم هنگام رونویسی دانش‌آموزان به درست نویسی، خوانا نویسی، زیبا نویسی و نحوه صحیح به دست گرفتن قلم توجه کند و در صورت نیاز راهنمایی‌های لازم را به عمل آورد سپس دانش‌آموزان را مورد تشویق قرار دهد.

تمرین ۲

هدف: تقویت مهارت خواندن و نوشتن است. دانش‌آموزان با مراجعه به متن درس کلماتی را که دارای نشانه «ح» و «س» هستند را پیدا می‌کنند و می‌نویسند.

تمرین ۳

هدف: دانش‌آموزان جاهای خالی را به صورت دلخواه و به طور مناسب کامل می‌کنند.

من ← کتاب ← می‌خوانم

من ← روزنامه ← می‌خوانم

تمرین ۴

هدف: تمرین و تقویت مهارت جمله نویسی و املا و مرتب کردن جملات به هم ریخته است.

صفحه چهارم

تمرین ۱:

هدف: تقویت مهارت رونویسی و املا است.

تمرین ۲:

هدف: تقویت مهارت خواندن و املا نویسی است. دانش‌آموزان با مراجعه به متن درس نشانه‌های جا افتاده در کلمات را در متن جایگزین می‌کنند.

تمرین ۳

هدف: توجه دانش‌آموزان به نکات دستوری در مورد تفاوت « ای » و « ی » در پایان کلماتی که به (ه ه) ختم می‌شوند.

تمرین ۴

هدف: تقویت قوه‌ی تخیل و تقویت نگارش خلاق در دانش‌آموزان است هر دانش‌آموز با توجه به تصویر کتاب، برداشت ذهنی خود را به نگارش در می‌آورد.

تمرین ۱

هدف: تقویت مهارت زیبا نویسی، خوش نویسی و متناسب نویسی است.

فعالیت پیشنهادی:

معلم به نوشته‌های دانش‌آموزان توجه نماید و راهنمایی‌های لازم را به عمل آورد دانش‌آموزان خوش خط را مورد تشویق قرار دهد.

تمرین ۲

هدف: تقویت املا و درست نویسی کلمات در قالب سرگرمی می‌باشد.

فعالیت‌های کتاب نگارش فارسی: درس کتاب‌خانه‌ی کلاس ما

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی از متن درس

تمرین ۲: آموزش املا‌ی متن درس

تمرین ۳: تقویت آموخته‌های واژه‌سازی و بیاموز و بگو

تمرین ۴: جمله‌سازی یا جمله‌نویسی ساده

تمرین ۵: در هر درس اولین تمرین به تقویت خوش‌نویسی و تمرین دوم به تقویت اطلاعات عمومی در قالب جدول تاکید دارد.

اهداف:

۱. آشنایی با مسجد به عنوان نماد مسائل دینی، آشنایی با اهمیت برگزاری نماز جماعت، آشنایی با امام جماعت
۲. آشنایی با فعالیت‌های مسجد (کلاس‌های آموزشی، ترویج فرهنگ مطالعه و کتاب‌خوانی، برگزاری مراسم ملی و مذهبی و ...)
۳. تقویت روحیه مشارکت و همکاری و همدلی در امور خیر از جمله ساخت مساجد
۴. آشنایی با برخی نکات زبانی (واژه‌سازی با پیشوند « با » و نشانه « و » با چند صدای مختلف در کلمات
۵. تقویت توانایی انجام فعالیت‌های پیوسته با مهارت زبانی و ادبی درس

روش تدریس پیشنهادی

گردش علمی

روش گردش علمی گاهی برای مطالعه‌ی جامعه است که با توجه به هدف‌های معین آموزشی از طرف معلم و شاگرد طراحی و تنظیم می‌شود. پیشنهاد می‌شود معلم دانش‌آموزان را به نزدیک‌ترین مسجد محله‌ی خود برده و آن‌ها را با قسمت مختلف و فعالیت‌های گوناگون مسجد آشنا سازند و اگر امکان بازدید از طرف مدرسه نبود از قبل معلم با والدین هماهنگ کند که فرزندشان را به مسجد محل خود ببرند و عکس بگیرند.

نگاه کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت تصویرخوانی و برقراری ارتباط بین چهار تصویر مربوط به فعالیت‌های مسجد
۲. مشاهده دقیق تصاویر و برقراری ارتباط منطقی بین آن‌ها و بیان داستان مربوط به تصاویر

فعالیت پیشنهادی:

استفاده از کارت تصاویر و برقراری ارتباط منطقی بین آن‌ها و بیان داستان توسط دانش‌آموزان، معلم نباید در اولویت بندی تصاویر دانش‌آموزان را وادار به رعایت یک الگوی واحد نماید.

درست، نادرست

هدف: ارزیابی از درک مطلب درس

فعالیت پیشنهادی:

آدمک‌های شاد و غمگین را معلم یا دانش‌آموزان طراحی کنند و آدمک‌ها را به نی و یا چوب وصل نمایند. دانش‌آموزان در پاسخ‌ها درست آدمک شاد و در پاسخ‌های نادرست آدمک غمگین را نشان دهند.

واژه‌سازی

هدف: گسترش واژگان با ساخت کلمات با پیشوند « با »

فعالیت پیشنهادی:

معلم می‌تواند در فرصت‌های پیش آمده تمرین‌هایی برای گسترش واژگان در نظر بگیرد تا دانش‌آموزان از طریق الگوهای مشابه یاد بگیرند که می‌توانند کلمات تازه‌ای از طریق افزودن پیشوند « با » به اول برخی کلمات بسازند و انتظار می‌رود در بخش واژه‌سازی (جاهای خالی) دانش‌آموزان هم‌صدا و با هم پاسخ‌های مناسب را بگویند و یا معلم می‌تواند به کلمه‌ی باسواد (در شعر یار مهربان) اشاره نماید و از دانش‌آموزان بخواهد از دروس گذشته کلماتی مانند باسواد را پیدا کنند.

مثال:

به کسی که هوش زیادی دارد چه می‌گویند؟ باهوش

با ادب: یعنی کسی که ادب دارد.

پیاموز و بگو

هدف: آموزش نشانه « و » با صداهای مختلف آن در کلمات

فعالیت پیشنهادی:

در این بخش دانش‌آموزان به صداهای مختلف شکل (و) در کلمات پی می‌برند. معلم می‌تواند با استفاده از کارت کلمات و رنگی نوشتن نشانه (و) در کلمات مختلف صداهای مختلف شکل (و) را به دانش‌آموزان نشان دهد.

در کلمات: گاو، ورزش، فراوان صدای صامت « و »

در کلمات: دود، گردو، خوب، دوست، سود (صدای مصوت « او »)

در کلمات: خورشید، خود (صدای مصوت «^و»)

در کلمات خواهر، خواهش (صدایی ندارد و خوانده نمی‌شود)

بازی، بازی، بازی

اهداف:

۱. ارتقاء درک شنوایی
۲. رشد و پرورش قوه بیان

روش پیشنهادی:

دانش‌آموزانی که گفتار ندارند می‌توانند جمله و یا ضرب‌المثل را بنویسند و به نفر بعدی نشان دهند و به این ترتیب گفتن یک جمله و یا یک ضرب‌المثل در گوش نفر دوم و تکرار این کار تا آخرین نفر، که او با صدای بلند می‌گوید.

بخوان و بیندیش

اهداف:

۱. تقویت مهارت درست خواندن
۲. خواندن با سرعت و دقت در درک مطالب خوانده شده
۳. ترویج فرهنگ مطالعه از طریق خواندن داستان‌های کهن

فعالیت پیشنهادی:

۱. خواندن داستان توسط یکی از دانش‌آموزان و همخوانی دانش‌آموزان دیگر در پخش‌های آهنگین داستان
۲. خواندن به صورت گروهی

بعد از چندبار خواندن متن، معلم پرسش را مطرح می‌کند و دانش‌آموزان را به تفکر کردن در مورد آن‌ها تشویق می‌کند، سپس معلم از دانش‌آموزانی که خود انتخاب می‌کند، پاسخ پرسش‌ها را می‌گیرد.

فعالیت‌های کتاب نگارش درس مسجد محله‌ی ما

تمرین ۱:

رونویسی از متن درس

تمرین ۲:

آموزش املا‌ی متن درس

تمرین ۳:

تقویت آموخته‌های «واژه سازی» و «بیاموز و بگو»

تمرین ۴:

جمله‌نویسی ساده و نگارش خلاق (تقویت تخیل)

تمرین ۵:

تقویت خوش‌نویسی و اطلاعات عمومی در قالب جدول

ب) کتاب نگارش

صفحه اول:

تمرین ۱: تقویت مهارت رونویسی و املا است.

تمرین ۲: هدف از این تمرین تقویت مهارت خواندن و املا نویسی است. دانش‌آموزان با مراجعه به متن درس کلماتی را که دارای نشانه‌های «ح ح» یا «ج ج» هستند، پیدا می‌کنند و می‌نویسند مانند: محله، مسجد و ...

تمرین ۳: هدف از این تمرین گسترش واژگان و کامل کردن جمله با کلماتی است که پیشنهاد «با» دارند. مانند

با ادب، با سواد.

تمرین ۴: هدف از این تمرین تقویت مهارت جمله‌نویسی است. دانش‌آموزان با کلمه‌های پیش‌نماز و حوض جمله‌های متفاوت می‌نویسند.

صفحه‌ی دوم:

تمرین ۱: تقویت مهارت رونویسی و املا است.

تمرین ۲: هدف از این تمرین تقویت مهارت خواندن و املا نویسی است. دانش‌آموزان با مراجعه به متن درس کلمه‌هایی را که دارای نشانه‌های « ای ی ی » هستند، پیدا می‌کنند و می‌نویسند. مانند: شیرینی، پذیرایی، این و ...

تمرین ۳: هدف از این تمرین گسترش واژگان از طریق پیدا کردن معنی کلمه‌های داده شده است. مانند: بادقت: یعنی کسی که در کارهایش دقت دارد.

تمرین ۴: هدف از این تمرین تقویت جمله‌نویسی و انشانویسی می‌باشد. دانش‌آموزان باید در نوشتن این متن از کلمه‌های « باسواد»، « کتاب» و « بخوانم» استفاده نمایند.

صفحه‌ی سوم:

تمرین ۱: تقویت مهارت رونویسی و املا است.

تمرین ۲: هدف از این تمرین تقویت مهارت خواندن و املا نویسی است. دانش‌آموزان با مراجعه به متن درس باید کلمه‌هایی را که دارای نشانه‌های « ع ع ع » و « ه ه ه » هستند، پیدا کنند و بنویسند. مانند: جماعت، عکاسی، همیشه، مهدی.

تمرین ۳: هدف از این تمرین تقویت مهارت خواندن و املا نویسی است. دانش‌آموزان با مراجعه به متن درس باید کلمه‌هایی مانند شیرینی و شربت و ... پیدا کنند و بنویسند.
(کلمه‌هایی که به وسیله « و » به هم مرتبط هستند)

تمرین ۴: هدف از این تمرین تقویت تخیل و تصویرسازی ذهنی و نگارش خلاق است.

صفحه‌ی چهارم:

تمرین ۱: تقویت مهارت رونویسی و املا است.

تمرین ۲: هدف از این تمرین تقویت مهارت خواندن و املا نویسی است. دانش‌آموزان با مراجعه به متن درس کلمه‌های مناسب را پیدا می‌کنند و در جاهای خالی قرار می‌دهند.

تمرین ۳: هدف از این تمرین مهارت دسته‌بندی و تشخیص صداهای مختلف مربوط به نشانه « و » است.

خواهر	خورشید	دستور
خواهش	حوض	گروهی

تمرین ۴: هدف از این تمرین تقویت جمله سازی و مهارت ابتکار (خلاقیت) است. دانش‌آموزان باید با کلمه‌های « همکاری»، « کنار حوض» و « گلدان» جمله‌ای ابتکاری و خلاق بنویسند.

صفحه پنجم:

تمرین ۱:

هدف: تقویت درست نویسی، زیبا نویسی

تمرین ۲: هدف از این تمرین تقویت مهارت حل جدول و کسب اطلاعات عمومی در قالب سرگرمی است.

دانش‌آموزان باید این کلمه‌ها را در جدول قرار دهند. (با توجه به نشانه‌های داده شده)

۱-تخت ۲-کشک ۳-نان ۴-توت ۵-گرگ ۶-کیک ۷-بمب ۸-داد ۹-لال ۱۰-دود

اهداف:

۱. تشویق دانش‌آموزان به رعایت بهداشت فردی
۲. تقویت و ترویج فرهنگ مراقبت از خود و توجه به سلامتی فردی
۳. تقویت مهارت تفکر و تعقل در دانش‌آموزان
۴. تقویت حل مسئله در دانش‌آموزان و پرورش مهارت حل مسئله و پیدا کردن راه‌حل‌های مناسب برای یک مسئله
۵. تقویت مهارت خوب گوش کردن
۶. آشنایی با برخی از نکات زبانی و ادبی مانند آشنایی با بعضی از علائم سجاوندی « . » و « ؟ » و گسترش واژگان با پیشوند « بی »

روش تدریس پیشنهادی:

۱. روش ایفای نقش (نمایشی) و پرسش و پاسخ که این روش را می‌توان برای تجسم عینی موضوعات و درس‌هایی که برای نمایش نامه مناسب هستند به کار گرفت در این روش فرد یا افرادی از دانش‌آموزان موضوعی را به صورت نمایش نامه اجرا می‌کنند. ایفای نقش به مهارت‌های خاص هنری نیاز ندارد. در این روش دانش‌آموزان با عملیات نمایشی و ایفای نقش بازیگران، ارتباط عاطفی برقرار می‌کنند و با هیجان، مراحل نمایش را می‌بینند و خود را در صحنه احساس می‌کنند.

مراحل اجرای روش ایفای نقش

- ۱-۱- تعیین موضوع و نوشتن آن به صورت نمایش نامه
- ۲-۱- فراهم کردن شرایط و وسایل مورد نیاز برای اجرای نمایش
- ۳-۱- تعیین نقش‌هایی که باید ایفا شود
- ۴-۱- آماده کردن فراگیران برای ایفای نقش، از جمله گرم کردن و تمرین کردن
- ۵-۱- توضیح مختصر در مورد موضوع و هدف نمایش برای دانش‌آموزان

۱-۶- اجرای نمایش

۱-۷- بحث و گفتگو و ارزشیابی از نتایج نمایش

۲- جهت ایجاد انگیزه برای دانش‌آموزان یک پک بهداشتی تهیه شود و در پایان تدریس به دانش‌آموزان داده شود.

نگاه کن و بگو

اهداف:

۱. توجه و دقت به جزئیات مندرج در تصاویر.
۲. گفت و شنود درباره تصاویر متوالی و ارتباط با زندگی روزمره خود.
۳. درباره‌ی علت رخدادهای تصاویر متوالی توضیح دهند و به دنبال راه حل باشند.
۴. اظهار نظر درباره رویدادهای تصاویر و بیان داستان با زبان ساده.

فعالیت پیشنهادی:

استفاده از تصاویر زنجیره‌ای، چیدمان درست تصاویر مطابق کتاب و اظهار نظر و بیان داستان و بیان راه حل مناسب.

داستان پسری که با دست آلوده غذا خورده است و به دل درد مبتلا شده است. او به پزشک مراجعه کرده و بعد از مصرف داروهای تجویز شده، بهبود می‌یابد و به ورزش و بازی می‌پردازد.

درست، نادرست

اهداف:

۱. تقویت دقت و تمرکز شنوایی
۲. ارزیابی از درک مطلب متن درس

فعالیت پیشنهادی:

چون این فعالیت بیشتر جنبه ارزشیابی دارد، معلم در صورت حدس‌های نادرست دانش‌آموزان سعی نماید دانش‌آموزان را تشویق نماید، علل ضعف خود را کشف کنند و درصد جبران آن برآیند. برای ایجاد تحرک و نشاط در کلاس برای جملات درست، دست بزنند و یا هورا بکشند و برای جملات غلط (غلطه‌ای غلطه) بگویند.

واژه‌سازی

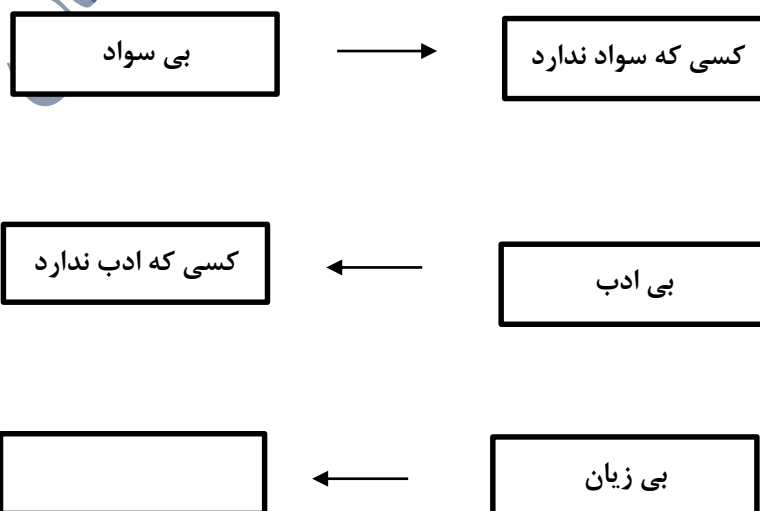
اهداف:

۱. ساختار کلمات (صفت) با پیشوند «بی»
۲. افزایش واژگان و آشنایی با واژگان جدید

فعالیت پیشنهادی:

۱. معلم برای آموزش بهتر واژه‌آموزی و گسترش واژگانی دانش‌آموزان، دانش‌آموزان را به صحبت و گفتگو تشویق کند و با استفاده از تجارب زبانی دانش‌آموزان و با هدایت معلم فضای مفهومی واژه‌ها، ارتباط معنای آن‌ها با یکدیگر را روشن سازد و هرکدام از واژه‌های جدیدی که دانش‌آموزان یاد می‌گیرند، تعریف کنند
مثال: بی ادب کسی است که ادب ندارد.

۲. استفاده از کارت کلمات و تمرینات وصل کردنی

اهداف:

۱. آموزش علائم سجاوندی (نقطه و علامت سؤال)
۲. استفاده درست از علائم سجاوندی (نقطه و علامت سؤال) در پایان جملات

فعالیت پیشنهادی:

اگر چه آموزش جملات خبری و پرسشی به طور مستقیم مدنظر نیست باید معلم سعی کند در تدریس به نوع جملات اشاره نکند، بلکه با طرح مثال‌های مختلف پیرامون تمرین‌هایی که در نظر گرفته شده مانند کتاب، نکته معین شده را در ذهن دانش‌آموزان تثبیت کند و خود دانش‌آموزان به کشف قاعده برسند.

مثال:

چه جمله‌هایی در درس با علامت پرسش (?) به کار رفته است؟ آن‌ها را با صدای بلند و پرسشی بخوان

کتاب خوانی

اهداف:

تشویق به مطالعه و کتاب خوانی

رشد کلامی و رشد عاطفی، پرورش قدرت فکر و اخذ اطلاعات توسط دانش‌آموزان از کتابخوانی
افزایش گنجینه واژگانی در دانش‌آموزان

فعالیت پیشنهادی:

توصیه می‌شود که در هر هفته حداقل یک کتاب را دانش‌آموزان بخوانند و در کلاس درباره‌ی عناصر داستان از قبیل شخصیت‌ها، رویدادها و ... صحبت کنند و خلاصه‌ای از داستان را بیان کنند.

حکایت: راه سلامتی

اهداف:

۱. توسعه توانایی در خواندن و توانایی بلندخوانی و صامت‌خوانی
۲. توانایی درک پیام اصلی یک متن ساده
۳. درک مفاهیم و مطالب خوانده شده از طریق پاسخگویی مناسب به سؤالات متن
۴. آشنایی با متون ادبی و کهن (گلستان سعدی)

فعالیت پیشنهادی:

توصیه می‌شود فضایی در کلاس فراهم شود که دانش‌آموزان در گروه‌های دو یا سه نفره، کتاب را برای یکدیگر بخوانند و دانش‌آموزان پس از گوش دادن درباره‌ی آن با یکدیگر گفت و گو کنند و در پایان این حکایت پرسشی مطرح شده است که دانش‌آموزان برای تامل بیشتر و پاسخ درست لازم است به کالبد شکافی متن بپردازند.

بخوان و حفظ کن:

اهداف:

۱. ایجاد نشاط و شکفتگی روح و تلطیف عواطف
۲. شناخت واژگان
۳. آشنایی با مفاهیم و ارزش‌ها و بایسته‌های اجتماعی، اخلاقی (روابط صمیمانه با اعضای خانواده)

فعالیت پیشنهادی:

شعر به صورت گروهی خوانده شود، می‌توان از نوار موسیقی و یا برخی و سایل مناسب موسیقی استفاده نمود تا شعر زیباتر و تاثیرگذارتر شود و می‌توان از دانش‌آموزانی که گفتار دارند خواست تا شعر را حفظ کنند.

فعالیت های کتاب نگارش فارسی: درس سوم خرس کوچولو

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی از متن درس

تمرین ۲: آموزش املاي متن درس

تمرین ۳: تقویت آموخته‌های «واژه سازی» و «بیاموز و بگو»

تمرین ۴: جمله نویسی ساده و نگارش از نوع بسط و گسترش

صفحه ۵: تقویت خوش نویسی و اطلاعات عمومی در قالب جدول که نشانه مشترک هم پایان دارند.

اهداف:

۱. تقویت علاقه مندی به بهداشت گوش ها
۲. آشنایی با عواقب عدم رعایت بهداشت فردی (گوش ها)
۳. تشویق به مشارکت در بحث گروهی
۴. تقویت مهارت تفکر و تعقل در دانش آموزان
۵. آشنایی با برخی نکات زبانی و ادبی مانند: واژه سازی با کلمات مترادف، معرفی کلمات تنوین دار
۶. تقویت حس خدانشناسی و تقویت حس علاقه مندی به حیوانات و آزار نرساندن به حیوانات

روش تدریس پیشنهادی:

۱. تلفیقی و مشارکتی ساده، پرسش و پاسخ (منظور از تلفیق استفاده از حوزه های مختلف دروس همان پایه می باشد) و یا ایفای نقش
 - گروه بندی دانش آموزان (گروه های سه نفری) و تقسیم متن درس بین اعضای گروه و روخوانی متن درس توسط اعضای گروه با صدای آهسته و بعد انتخاب یکی از اعضای گروه به طور تصادفی که متن درس را با صدای بلند برای کل کلاس بخواند. معلم درباره ی موضوع و متن درس، سؤال هایی که از قبل آماده کرده است می پرسد. با توجه به این که در کلاس های جسمی حرکتی تعداد دانش آموزان زیاد نیست که بتوان گروه بندی انجام داد و ممکن است در بین دانش آموزان برخی فاقد گفتار باشند. اگر امکان گروه بندی نیست، توصیه می شود در این بخش معلم از دانش آموزانی که گفتار دارند بخواهد که متن درس را آهسته و بلند بخوانند هم نوعی شادی و نشاط ایجاد می شود و هم اشاره ای به کارایی گوش دارد.
- می توان از تلفیق این درس با دروس دیگر هم استفاده نمود.

علوم

چگونه می توانیم از گوش های خود مراقبت کنیم؟

فارسی

با کلمه ی خرگوش جمله ای بسازید.

هدیه های آسمان

با دیدن چه نعمت هایی، به قدرت خدا پی می بریم؟

ریاضی

گوش‌ها، چشم‌ها و دست‌ها و ... با هم چندتا می‌شوند؟ کدام‌ها زوج هستند؟ کدام‌ها فرد هستند؟

روابط اجتماعی

اگر نمی‌شنیدیم، چگونه می‌توانستیم با دیگران ارتباط برقرار کنیم؟

دانش‌آموزان درس را به صورت نمایش اجرا کنند.

۲. معلم صداهای موجود در پیرامون دانش‌آموزان (صدای معلم، صدای دانش‌آموزان و ...) را ضبط کند و در

کلاس پخش نماید و در این خصوص سؤالات مناسب بپرسد. مثال:

۱- کدام صداها را بیشتر دوست دارید

۲-

نگاه کن و بگو

اهداف:

۱. تشخیص صداهای خوشایند و ناخوشایند

۲. توانایی بیان شفاهی پیام‌های موجود در تصاویر

فعالیت پیشنهادی:

چهار تصویر مستقل در خصوص صداهای خوشایند و ناخوشایند در اختیار دانش‌آموزان در گروه‌ها قرار داده

تا درباره‌ی تصاویر بحث و گفتگو کنند و پیام موجود در تصاویر را بیان نمایند.

درست، نادرست

اهداف:

۱. ارزیابی از درک مطلب درس

۲. تقویت و تمرکز شنوایی

فعالیت پیشنهادی:

در قالب بازی و با ایجاد تحرک و نشاط موقع شنیدن سوالات در ست، دست خود را بالا ببرند و یا توجه به این که درس در مورد اهمیت گوش و صدا می‌باشد بهتر است در جواب جملات در ست یا نادر ست صدایی خوشایند ایجاد کنند و یا مثلاً دست زدن انگشتی، اول با یک انگشت و نهایت با پنج انگشت در این تمرین به شرایط خاص دانش‌آموزان جسمی - حرکتی توجه شود.

واژه سازی

هدف: گسترش واژگان از طریق کلمات مترادف (هم معنی)

فعالیت پیشنهادی:

معلم کلمات مترادف و هم معنی را جداگانه روی کارت نوشته و در بین گروه‌ها پخش می‌کند و از دانش‌آموزان می‌خواهد کلماتی که تقریباً دارای معانی یکسانی هستند را جدا کنند و کنار هم قرار دهند.

مراقبت = مواظبت

تند = سریع

بیاموز و بگو

اهداف:

۱. معرفی کلمات تنوین دار

۲. آموزش تفاوت خواندن و نوشتن تنوین (أ) در کلمات

فعالیت پیشنهادی:

معلم کلمات لطفاً، حتماً، معمولاً، مثلاً، فعلاً و ... را روی تابلو نوشته و به دانش‌آموزان توضیح می‌دهد بعضی از کلمات دارای علامت تنوین (أ) هستند که شکل نوشتاری آن‌ها با نحوه‌ی خواندن آن‌ها متفاوت است. مثل لطفاً

بازی و نمایش

اهداف:

۱. تقویت مهارت گوش دادن با دقت
۲. تمرکز، قدرت نگهداری و انتقال پیامها

فعالیت پیشنهادی:

بازی و نمایش این درس با ایفای نقش دانش‌آموزان با نمایشنامه‌ی مربوط به بخوان و بیندیش «چغندر بر برکت» است.

بخوان و بیندیش

«تمیز باش و عزیز باش»

اهداف:

۱. تقویت مهارت درس خواندن
۲. تقویت خواندن با سرعت و دقت و درک مطلب

فعالیت پیشنهادی:

خواندن متن توسط دانش‌آموزان در گروه‌ها، برای جذاب سازی فضای کلاس می‌توان متن درس را به صورت ایفای نقش توسط دانش‌آموزان اجرا کرد.

فعالیت‌های کتاب نگارش فارسی درس چهارم مدرسه ی خرگوش‌ها

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی از متن درس

تمرین ۲: املاي آموزشی

تمرین ۳: تقویت آموخته‌های «واژه سازی» و «بیاموز و بگو»

تمرین ۴: دنباله نویسی و نگارش ساده

صفحه ۵: تقویت خوش نویسی و رنگ آمیزی و نگارش ساده

اهداف:

۱. تقویت روحیه درست کاری
۲. آشنایی با ضرب‌المثل‌های فارسی و کاربرد آن
۳. تقویت روحیه‌ی امر به معروف و نهی از منکر و تشویق به انجام کارهای نیک
۴. آشنایی با برخی نکات زبانی و ادبی مانند گسترش واژگان از طریق جمع بستن کلمه‌ها با «ها» و کلمات مخالف

روش تدریس پیشنهادی:

قصه گویی و قصه خوانی

تو صیه می شود دا ستان متن درس با دقت تو سطر معلم به خاطر سپرده شود و معلم طوری بازگو کند که توجه دانش آموزان بازیگوش را نیز به خود جلب کند. قصه گویی یک رابطه‌ی عاطفی بین معلم و دانش آموزان ایجاد می کند به طوری که دانش آموزان به صورت و چشمان معلم خیره می شوند و تغییر چهره‌ی معلم در حین بیان داستان بسیار تاثیرگذار است به طوری که به شوخی‌های قصه می خندند و از فراز و فرودهای قصه به وجد می آیند.

درست، نادرست

هدف: ارزیابی از درک مطلب درس

فعالیت پیشنهادی:

دانش آموزان برای جملات درست آدمک خندان و برای پاسخ نادرست آدمک غمگین را نشان دهند.

گوش کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت درک مطلب (متن درس)
۲. پاسخگویی درست به پرسش‌های درس

فعالیت پیشنهادی:

دانش‌آموزان به صورت گروهی پاسخ‌های خود را بنویسند و با کمک هم یک سؤال طراحی کنند.

واژه‌سازی

هدف: آشنایی دانش‌آموزان با کلمات مخالف

فعالیت پیشنهادی:

مانند نمونه، کلمات مخالف را به هم وصل کنید و با آن‌ها جمله بسازید.

پایین	هر شب
هر روز	بالا

و یا با استفاده از کارت کلمات که بین دانش‌آموزان پخش شده برای توجه و تمرکز بیشتر، با نشان دادن کارت کلمات، کلمه متضاد را بیان کند و یا عکس‌العمل مخالف کلمه مورد نظر روی کارت را نشان دهد، به صورت قرارداد بین معلم و دانش‌آموز

بیاموز و بگو

هدف: گسترش واژگان از طریق جمع بستن کلمه‌ها با «ها» و معنای هر یک، یکی از پرکارترین نشانه‌های جمع در زبان فارسی است که بر بیش از یک چیز دلالت می‌کند. همه‌ی اسم‌ها را می‌توان با این نشانه جمع بست.

فعالیت پیشنهادی:

کامل کنید

الف) بچه + ها ← بچه‌ها یعنی چند بچه

ب) گل + ها ← ... یعنی

ج) خانه + ها ← ... یعنی

می‌توان یک کلمه (واژه) با نشانه (ه) پایان کلمه در بین کلمات قرار داد که ذهن دانش‌آموزان آماده شود که در آینده به جای (ها) بعضی کلمات را با (ان) جمع می‌بندیم. تنها هدف آشنایی ذهن دانش‌آموزان است مانند کاربرد (نقطه) و علامت (سوال) بدون اشاره به بیان خبری یا پرسشی بودن جمله مانند (پادشاه)

پیدا کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت املا نویسی کلمات

۲. تقویت خواندن و سخن گفتن با استخراج کلمه‌هایی که «ص» یا «ط» دارند و جمع کلمه‌ها با «ها»

فعالیت پیشنهادی:

۱. مراجعه دانش‌آموزان به متن درس و پیدا کردن کلماتی که «ص» یا «ط» دارند»
۲. تعدادی از کلمات متن درس که «ص» یا «ط» دارند را روی کارت نوشته و از دانش‌آموز خواسته شود تا دسته‌بندی نمایند و کلماتی که با «ها» جمع بسته شده‌اند از متنی که دریافت کرده‌اند پیدا کنند.

ص-ص	ط	ت-ت	س-س

بازی و نمایش

هدف: تقویت درک مطلب و عادت به مطالعه و تقویت روان خوانی

فعالیت پیشنهادی:

خواندن مجدد متن بخوان و بیندیش توسط دانش‌آموزان «تمیز باش و عزیز باش» و اجرای آن به صورت ایفای نقش توسط دانش‌آموزان. در این فعالیت باید دانش‌آموزان به متن نمایشنامه «متن تمیز باش و عزیز باش» را با دقت بخوانند و گوش دهند تا در زمان اجرای نمایش از عهده‌ی نقش‌ها برآیند.

بخوان و حفظ کن: (احوال پرسی)

فعالیت پیشنهادی:

معلم می‌تواند شعر را از طریق نوار صوتی برای دانش‌آموزان پخش کرده و آن‌ها نیز همخوانی کنند.

فعالیت های کتاب نگارش فارسی درس پنجم چوپان درست کار

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی از متن درس

تمرین ۲: آموزش املا از طریق کامل کردن و مرتب کردن جمله‌ها و کلمه‌سازی

تمرین ۳: نوشتن کلمات مخالف، جمع بستن کلمه‌ها با «ها» و معنی هریک

تمرین ۴: انشا نویسی با تقویت مهارت استدلال کردن و یادداشت‌نویسی و نگارش خلاق

صفحه ۵: تقویت خوش‌نویسی و طرح سؤال برای جدول

اهداف:

۱. آموزش پایداری و مداومت در انجام کارها
۲. آشنایی با اهمیت کار و کوشش
۳. تشویق دانش‌آموزان به پذیرش حس مسئولیت‌پذیری و داشتن پشتکار در انجام کارها
۴. علاقه‌مندی به کسب علم و دانش
۵. آشنایی با برخی نکات زبانی و ادبی مانند پیدا کردن کلمه‌های مشترک و تفاوت صدای «اِ» و «هـ» در کلماتی که مختوم به نشانه‌ی (هـ) هستند.

روش تدریس پیشنهادی:

- ۱- ایفای نقش

مراحل اجرای روش ایفای نقش

۱. تعیین موضوع و نوشتن آن به صورت نمایشنامه
 ۲. فراهم کردن شرایط و وسایل لازم برای اجرای نمایش
 ۳. تعیین نقش‌هایی که باید ایفا شوند
 ۴. آماده کردن فراگیران برای ایفای نقش
 ۵. توضیح مختصر در مورد موضوع و هدف نمایش برای دانش‌آموزان
 ۶. اجرای نمایشنامه
 ۷. بحث درباره‌ی چگونگی اجرای نمایش و نتیجه‌گیری
- ۲- برای ایجاد انگیزه در کلاس معلم می‌تواند با ماسک‌های کوشا و نوشا وارد کلاس شود و با بیان قصه‌ی کوشا و نوشا در حین بیان قصه از این ماسک‌ها استفاده کند.

هدف: ارزیابی از درک مطلب درس توسط دانش‌آموزان

فعالیت پیشنهادی:

معلم از دانش‌آموزان بخواهد برای جملات درست یک انگشتی دست بزنند و برای جملات نادرست دو انگشتی، دست بزنند.

گوش کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت درک مطلب توسط دانش‌آموزان با توجه به متن درس
۲. پاسخ‌گویی درستی به سؤالات مطرح شده

فعالیت پیشنهادی:

معلم، دانش‌آموزان را به طور تصادفی انتخاب می‌کند و سؤالات را از آن‌ها می‌پرسد و جواب‌های درست را مورد تشویق قرار می‌دهد.

واژه سازی

هدف: گسترش واژگان

فعالیت پیشنهادی:

در هر دسته، کلمه‌ی مشترک کدام است؟ دور کلمه‌ی مشترک خط بکش

خنده رو
لبخند
خوش خنده

کوشا
کوشش
کوشیدن

می‌خواست
خواستگاری
خواستن

هدف: تشخیص تفاوت صدای «ا» و «ه» در کلمات مختوم به (ه ه)

فعالیت پیشنهادی:

معلم کارت‌های کلماتی را که نشانه «ه ه» در آخر آن‌ها صدای ا می‌دهد و کارت کلماتی که نشانه (ه ه) در آخر آن‌ها صدای «ه» می‌دهد در اختیار دانش‌آموزان قرار داده و از آن‌ها می‌خواهد با توجه به شرایط جسمی، کلمات را دسته‌بندی نمایند.

کتاب خوانی

هدف: آشنا کردن دانش‌آموزان با پدیدآورندگان کتاب و بحث و گفتگو در مورد کتاب مورد علاقه‌ی دانش‌آموزان

فعالیت پیشنهادی:

معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد کتاب مورد علاقه‌ی خود را به کلاس بیاورند و در گروه برای اعضای گروه خود بخوانند و نام نویسنده، تصویرگر، صفحه‌آرا و ناشر کتاب را بیان کنند.

حکایت

هدف: تقویت درک مطلب و تقویت روانخوانی و عادت به مطالعه در دانش‌آموزان

فعالیت پیشنهادی:

معلم می‌تواند حکایت خوش اخلاقی را به صورت قصه بیان کند و یا تصاویری از داستان تهیه کند و از روی آن قصه را بازگو کند.

فعالیت‌های کتاب نگارش فارسی درس ششم کوشا و نوشا

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی از متن درس

تمرین ۲: آموزش املا از طریق وصل کردن کلمات هم معنی، واژه‌سازی با کلمه‌ی (بازی) و مرتب کردن جملات درهم ریخته

تمرین ۳: نوشتن کلماتی که ریشه‌ی مشترک دارند، کامل کردن و دسته‌بندی کلمه‌ها با توجه به صدای آخرشان

تمرین ۴: انشا نویسی و نگارش خلاق

صفحه ۵: تقویت خوشنویسی و طبقه‌بندی

اهداف:

۱. تقویت روحیه قدردانی در دانش‌آموزان از خدمتگزاران جامعه
۲. آشنایی با برخی مشاغل و اهمیت آن‌ها در زندگی ما
۳. جلب توجه دانش‌آموزان به خالق آفریده‌ها و تقویت فطرت خداشناسی و سپاسگزاری از خداوند
۴. آشنایی با برخی نکات زبانی و ادبی مانند واژه‌سازی با کلمه «فروش» و معنای آن و ضمیر اشاره «این» و «آن» - همین، همان

روش تدریس پیشنهادی:

طرح تدریس اعضای گروه

مراحل اجرا:

۱. برای هر دانش‌آموز یک بخش از موضوع درس تعیین شده است و او فقط تکلیف مربوط به خود را مطالعه می‌کند.
۲. دانش‌آموزان با همتایان خود که مسئول بخش مشترکی هستند دور هم جمع می‌شوند و برای رفع اشکالات خود و بهبود روش ارائه، گفت‌وگو و تبادل نظر می‌کنند.
۳. وقتی اعضای گروه گرد هم می‌آیند، دانش‌آموزان به ترتیب و از اول تا بخش‌های مربوط به خود را تدریس می‌کنند. اعضای دیگر گروه می‌توانند سؤال بپرسند، مخالفت کنند و یا یادداشت بردارند.
۴. از کل موضوع، آزمونی گرفته می‌شود.
۵. کلید سؤال‌ها در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌گیرد و آنان عملکرد فردی و گروهی را محاسبه می‌کنند.
۶. کارهای تدریس دانش‌آموزان با توجه به جدولی که به آن‌ها ارائه می‌شود، ارزیابی می‌شود.
۷. از دانش‌آموزان جهت جمع‌بندی مطالب و اطمینان از یادگیری و ارزیابی تکوینی، سؤال می‌شود. اگر نکته مهمی فراموش شده باشد معلم توضیح می‌دهد.

درست، نادرست

هدف: (ارزیابی از درک مطلب درسی)

فعالیت پیشنهادی:

دانش‌آموزان با نشان دادن پاسخ‌های درست و نادرست، با تصویر آدمک‌های خندان و غمگین پاسخ سؤالات را می‌دهند.

گوش کن و بگو

اهداف:

۱. درک اطلاعات متن درس توسط دانش آموزان

۲. تفسیر اطلاعات متن

فعالیت پیشنهادی:

گروه‌بندی دانش آموزان

بحث و گفتگوی اعضای گروه در ارتباط با سؤالات مطرح شده و در نهایت بیان و پاسخ سؤالات مربوطه توسط نماینده هر گروه، البته مطلبی که بسیار اهمیت دارد این است که هر دانش آموز در گروه به تنهایی متن درس را صامت خوانی کند.

واژه‌سازی

اهداف:

۱. گسترش واژگان و کشف روابط واژگان

۲. کشف واژگان با بکارگیری واژه «فروش» و «ساز» مانند شیرینی فروش و ساعت‌ساز

فعالیت پیشنهادی:

معلم کارت‌های مربوط به مشاغل مختلف را در اختیار دانش آموزان قرار داده و از دانش آموزان می‌خواهد در

ارتباط با تصویر داده شده چه چیزی به ذهنشان می‌رسد و با تکرار و تمرین یاد بگیرد که کی چه می‌فروشد؟

مثال: سبزی فروش سبزی می‌فروشد.

حالا تو بگو: به کسی که پارچه می‌فروشد می‌گویند.

برای دانش آموزانی که گفتار ندارند می‌توان کارت مشاغل را نشان داد و دانش آموزان با اشاره، درستی یا

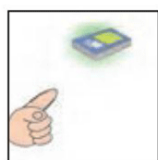
نادرستی مشاغل را تشخیص دهند. مثلا به جای سبزی فروش بگوییم یا بنویسیم (سبزی‌ساز) یا (کتاب‌ساز)

هدف: آشنایی با ضمایر اشاره‌ی دور و نزدیک

فعالیت پیشنهادی:

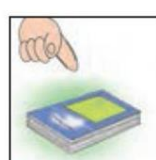
در این درس به کلمات «اشاره» پرداخته شده است. (این، آن، همین، همان) معلم با در اختیار قرار دادن کارت کلمات به گروه‌ها و تصاویر مربوط به کلمات «اشاره» به نزدیک و دور از دانش‌آموزان می‌خواهد مانند نمونه با دیدن تصاویر بیان کنند که این کتاب، یعنی کتابی که نزدیک است. همین کتاب، یعنی کتابی که نزدیک است. آن کتاب، یعنی کتابی که دور است. همان کتاب، یعنی کتابی که دور است.

همان کتاب

آن کتاب

همین کتاب

این کتاب

توصیه می‌شود در قالب شغل کتاب فروشی به دانش‌آموزی که نقش کتاب فروشی را دارد بگوییم لطفا

(آن کتاب) را به من بدهید و یا (همین کتاب) را بدهید. با این فعالیت به دو هدف می‌توان رسید:

۱- آشنایی بیشتر با شغل کتاب فروشی

۲- آشنایی بهتر با ضمایر اشاره و مروری بر کلمه (لطفا) با توجه به درس قبل

پیدا کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت خواندن و سخن گفتن با به کارگیری کلمات مختوم به «ه» و کلمه‌هایی که «ط» و «ظ» دارند.
۲. تقویت املا نویسی

فعالیت پیشنهادی:

۱. معلم کارت مربوط به کلمه‌هایی که نشانه‌های «ه ه» در آن‌ها صدای «ا» و «ه» می‌دهند در گروه‌ها قرار می‌دهد تا کلمه‌هایی که نشانه‌های «ه ه» در آن صدای «ا» می‌دهد را جدا کنند و کلمات را بیان کنند و هر گروه زودتر پاسخ دادند برنده هستند.

۲. قسمت‌هایی از متن درس به صورت خلاصه در اختیار دانش‌آموزان قرار داده می‌شود تا ابتدا صامت‌خوانی کنند و بعد کلماتی که «ط» یا «ظ» دارند را پیدا کنند و بگویند و یا اعضای گروه موقع خواندن متن توسط سرگروه موقع شنیدن کلمه‌هایی که «ط» یا «ظ» دارند هورا بکشند.

ماه	پاکیزه	کوه	خوش مزه	کاشته
-----	--------	-----	---------	-------

بخوان و بیندیش

اهداف:

۱. تقویت مهارت درست خواندن
۲. خواندن با سرعت
۳. بالا بردن دقت و درک مطلب و لذت بردن از خواندن

فعالیت پیشنهادی:

۱. دانش‌آموزان پس از خواندن داستان باید بتوانند به سؤالات آن پاسخ دهند و حتماً دانش‌آموزان به صورت فردی صامت‌خوانی کنند و در زنگ کتاب‌خوانی و در جهت تنوع در کتاب‌خانه‌ی مدرسه این داستان توسط دانش‌آموزان خوانده شود.
۲. معلم با چند نفر از دانش‌آموزان از قبل هماهنگ نماید تا متن را مطالعه کنند و به صورت نمایش در کلاس اجرا کنند و در پایان متن داستان توسط دانش‌آموزان باز خوانی شود.

فعالیت‌های کتاب نگارش فارسی درس هفتم دوستان ما

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی از متن درس

تمرین ۲: آموزش املا از طریق حل جدول، دسته بندی کلمه‌ها و انتخاب واژه

تمرین ۳: واژه‌سازی با بکارگیری واژه‌ی «فروش» و «ساز» و جدول واژه‌هایی که نشانه‌ی اول شان «خ» است (هم‌آغازها)

صفحه ۵: تقویت خوش‌نویسی و حل جدول

اهداف:

۱. تقویت روحیه محبت و مهربانی نسبت به دیگران
۲. آشنا کردن دانش‌آموزان با مفهوم دعا و اهمیت دعا کردن
۳. مدد گرفتن از خدا برای انجام کارها و سلامتی
۴. تقویت روحیه ی کمک به هموعان مخصوصاً کوچکترها
۵. آشنایی با برخی نکات زبانی و ادبی مانند واژه‌سازی با کلمات مربوط به بستگان و آموزش الف مقصوره مانند عیسی

روش تدریس پیشنهادی:

پرسش و پاسخ، کارایی تیم (مشارکتی)

مراحل روش تدریس کارایی تیم

۱. معلم از قبل کلمه‌های سه حرفی مانند کلمه‌های (دعا، خدا، جان، خوب) را که به نوعی با درس ارتباط دارند انتخاب کرده و هر حرف آن را روی یک کارت یا برگه می‌نویسد و پشت آن‌ها را با یک علامت یا عدد مثل هم مشخص می‌کند.
به طور مثال: د - ع - ا
۲. پشت هر سه کارت عدد ۱ یا علامت * می‌گذارد و به این ترتیب گروه‌های سه نفری با هر کلمه تشکیل می‌دهد.
۲. معلم از هر گروه می‌خواهد کارت‌های خود را کنار هم قرار داده و با کلمه‌ای که درست می‌شود جمله بسازند و به نوبت بیان کنند.
۳. معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد به صورت فردی از روی متن درس صامت‌خوانی کنند.
۴. معلم برگه‌های مربوط به سؤال (کارایی تیم) که از قبل آماده نموده است بین دانش‌آموزان تقسیم کرده و از آن‌ها می‌خواهد به صورت فردی پاسخ دهند.
۵. معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد هر گروه پاسخ‌های خود را بررسی کرده و با مشورت هم به یک پاسخ مشترک برسند.

۶. معلم پاسخنامه‌ها را در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌دهد و از آن‌ها می‌خواهد با پاسخ خود مطابقت داده و در مورد هر کدام که درست یا نادرست پاسخ داده‌اند، دلیل منطقی خود را برای گروه و کلاس توضیح دهند.
۷. معلم جدول مربوط به طرح کارایی تیم را روی تابلو می‌کشد و پاسخ هر گروه را مشخص می‌کند. سپس به توضیحات لازم می‌پردازد و مطالب را جمع‌بندی می‌نماید.
۸. معلم از نماینده هر گروه می‌خواهد که قسمتی از متن را (به ترتیب) انتخاب کرده و برای کل کلاس با صدای بلند بخوانند.

درست، نادرست

هدف: ارزیابی درک مطلب درس

فعالیت پیشنهادی:

معلم متن سوالات یا مطلب ارائه شده را می‌خواند، دانش‌آموزان با شنیدن مطلب درست دست بزنند یا هورا بکشند و با شنیدن مطالب نادرست، عبارت غلط آی غلطه، بگویند.

گوش کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت گوش دادن، دقت و تمرکز
۲. تقویت توانایی پاسخ گویی به پرسش‌های درس

فعالیت پیشنهادی:

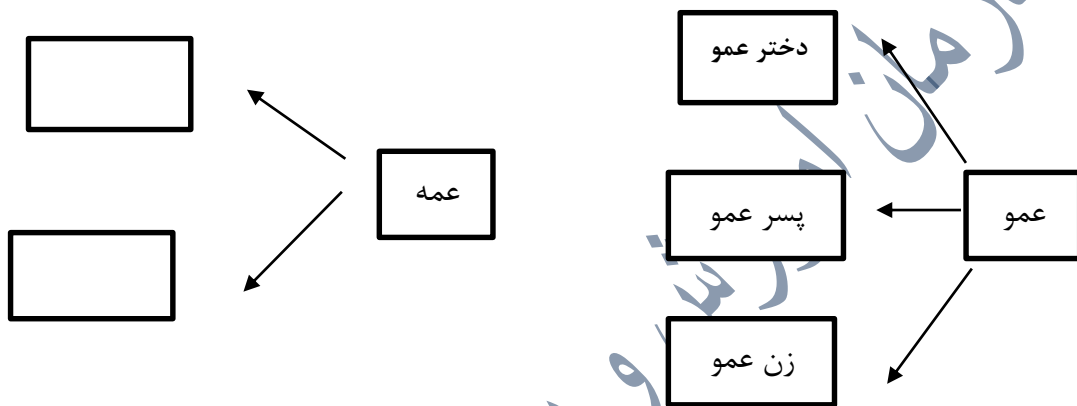
چون بعضی سؤالات مطرح شده در این قسمت بازپاسخ هستند دانش‌آموزان با توجه به برداشت‌های خود از درس و اطلاعات می‌توانند پاسخ‌های متعدد دهند که معلم پاسخ‌های درست را تایید و دانش‌آموزان را تشویق می‌کند.

واژه سازی

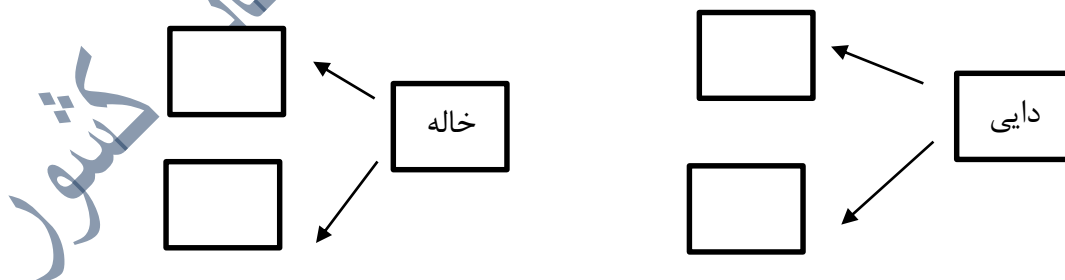
هدف: گسترش واژگان با واژه‌های مربوط به بستگان مثل پدر- پدربزرگ- عمو

فعالیت پیشنهادی:

۱. جاهای خالی را کامل کنید و مانند نمونه در خانه‌های خالی کلمه‌ی مناسب بنویسید.

حالا شما بنویس:

۲. کارت‌های مربوط به بستگان نزدیک را در اختیار دانش‌آموزان قرار داده تا دانش‌آموزان بستگان پدر و مادر را جدا کرده و طبقه بندی نمایند.

بیاموز و بگو

هدف: آموزش الف مقصوره

فعالیت پیشنهادی:

معلم می‌تواند تعدادی کلمه تهیه نموده و روی تابلو می‌نویسد و از دانش‌آموزان می‌خواهد تا با کمک هم گروهی خود نظیر این کلمات را بیان کنند، سپس کلمات گفته شده توسط دانش‌آموزان را به صورت طبقه‌بندی شده روی تابلو می‌نویسد تا از این طریق دانش‌آموزان به تفاوت خواندن و نوشتن این کلمات پی ببرند. مثل: حتی- موسی- کبری- عیسی و

پیدا کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت خواندن املا
۲. تقویت سخن گفتن با بکارگیری کلمه‌هایی که نشانه ی (ع) دارند و جملاتی که علامت ! دارند.

فعالیت پیشنهادی:

۱. جدول را کامل کنید (برای نشانه‌های داده شده بعد از خواندن متن درس کلمه ی مناسب بنویس)

ع	ع	ع	ع

۲. بعد از خواندن متن درس جمله‌ای که علامت ! دارد را پیدا کن و این جمله را برای همکلاسی‌هایت بخوان.

بازی و نمایش

هدف: اجرای پانتومیم با موضوعات مشخص و ایجاد شادی و نشاط در دانش‌آموزان

فعالیت پیشنهادی:

دانش‌آموزانی که مشکل حرکتی شدید ندارند مواردی که مد نظر معلم است را به صورت نمایش بی‌کلام نشان می‌دهند و بقیه‌ی دانش‌آموزان موضوع نمایش را حدس می‌زنند.

فعالیت‌های کتاب نگارش فارسی درس هشتم: از همه مهربان‌تر

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی از متن درس

تمرین ۲: آموزش املا با کامل کردن جمله‌ها، پیدا کردن کلماتی با حروف منفصل و هم‌معنا

تمرین ۳: انتخاب فعل مناسب و طبقه‌بندی کلمات مربوط به « بستگان » و کلمات دارای « الف مقصوره »

تمرین ۴: جمله‌سازی و نگارش ساده، بسط و گسترش متن داده شده

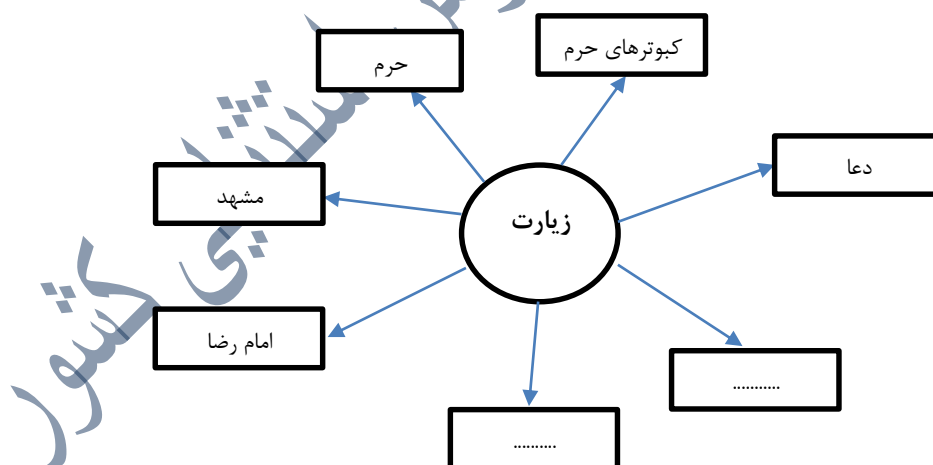
پروژه استثنایی کشور

اهداف:

۱. تقویت مبانی دینی و مذهبی
۲. آشنا شدن با زیارت به عنوان یکی از اعمال دینی
۳. آشنایی دانش‌آموزان با آداب زیارت
۴. آشنایی با حرم امام هشتم امام رضا (ع) و تقویت حس احترام نسبت به ائمه اطهار
۵. آشنایی با برخی نکات زبانی و ادبی مانند واژه‌سازی با واژه « خانه » (کلمات مرکب) و آموزش افعال گذشته ساده و استمراری

روش تدریس پیشنهادی:

فیلمی از حرم امام رضا (ع) و شهر مشهد برای دانش‌آموزان پخش کرده و دانش‌آموزانی که به زیارت امام رضا (ع) مشرف شده‌اند درباره‌ی حرم امام رضا (ع) و نحوه‌ی زیارت و قسمت‌های مختلف حرم امام رضا (ع) بحث و گفتگو نمایند و یا معلم به دانش‌آموزان بگوید با شنیدن کلمه‌ی زیارت به یاد چه چیزهایی می‌افتید بعد دانش‌آموزان متن درس را صامت خوانی کنند و به سؤالات مطرح شده پاسخ دهند.

درست، نادرست

هدف: ارزیابی از درک مطلب درس

فعالیت پیشنهادی:

برای پاسخ‌های درست، دست بزنند و برای نادرست سکوت کنند.

گوش کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت خوب گوش دادن و سخن گفتن

۲. ارزیابی درست از درک مطلب درس

فعالیت پیشنهادی:

معلم سؤالات را می‌پرسد و دانش‌آموزان به صورت داوطلب پاسخ دهند.

واژه سازی

هدف: گسترش واژگان با استفاده از کلمه ی «خانه» و ساخت کلمات مرکب مانند: داروخانه، یعنی جایی

که در آن دارو نگه می‌دارند.

فعالیت پیشنهادی:

معلم: کارت تصاویر مربوط به وضوخانه، نمازخانه، گلخانه و ... در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌دهد تا با

مشاهده تصویر بگویند.

مثال: نمازخانه یعنی جایی که در آن نماز می‌خوانند.

گلخانه یعنی جایی که در آن گل نگه می‌دارند.

حالا تو بگو

آشپزخانه ←

داروخانه ←

کتاب‌خوانی

اهداف:

۱. تشویق دانش‌آموزان به مطالعه و کتاب‌خوانی
۲. توجه به اهمیت و نقش کتاب در آموزش مفاهیم (اخلاقی، دینی، اجتماعی و ...) به کودکان در زندگی روزمره

فعالیت پیشنهادی:

در زنگ کتاب‌خوانی و یا در کتاب‌خانه ی مدرسه دانش‌آموزان کتاب مورد علاقه‌ی خود را به کلاس بیاورند و درباره‌ی موضوع کتاب و آنچه از این کتاب یاد گرفته‌اند به دوستان خود گزارش دهند و معلم پیشنهاد دهد که می‌توانند کتاب‌های خود را به صورت امانت به دوستانشان بدهند.

بخوان و ببیندیش

اهداف:

۱. تقویت درک مطلب
۲. تشویق به مطالعه و کتاب‌خوانی
۳. آموزش مفاهیم (اخلاقی، اجتماعی، دینی و ...) در قالب داستان به دانش‌آموزان

فعالیت پیشنهادی:

۱. دانش‌آموزان بعد از صامت‌خوانی به صورت فردی داستان را بخوانند و آنچه را که یاد گرفته‌اند در کلاس بیان کنند و بتوانند به سؤالات آن پاسخ دهند.
۲. دانش‌آموزان بعد از خواندن داستان به صورت فردی و صامت‌خوانی به صورت ایفای نقش یا نمایش عروسکی در کلاس اجرا کنند.

فعالیت‌های کتاب نگارش فارسی درس نهم: زیارت

صفحات ۱ تا ۴

- تمرین ۱:** رونویسی از متن درس
- تمرین ۲:** آموزش املا با مرتب کردن جمله‌های بهم ریخته و طبقه بندی کلمه‌ها و پیدا کردن کلمه‌های چهار حرفی از متن درس
- تمرین ۳:** نوشتن معنی کلمه‌ها و کامل کردن جملات
- تمرین ۴:** نگارش (تصویرخوانی و تصویرنویسی)، نوشتن متن کوتاه و انشا نویسی با کلمات مشخص
- صفحه ۵:** تقویت خوش‌نویسی و بسط و گسترش داستان

اهداف:

۱. آشنایی با هنرهای مختلف
۲. معرفی هنر و هنرمند
۳. تقویت حس علاقه‌مندی به هنر
۴. آشنایی با هنرهای مختلف و ابزار مربوط به آن‌ها
۵. آشنایی با برخی نکات زبانی و ادبی مانند: واژه سازی یا گسترش واژگان با کلمه‌ی هنرمند

روش تدریس پیشنهادی:

پرسش و پاسخ: روشی است که معلم به وسیله‌ی آن دانش‌آموزان را به تفکر درباره‌ی مفهومی جدید یا بیان مطلبی تشویق می‌کند. در این روش دانش‌آموز تلاش می‌کند با پوشش‌های ذهنی از معلوم به مجهول حرکت کند. این روش را روش سقراطی می‌گویند. سقراط معتقد بود که دانش در طبیعت افراد وجود دارد، کافی است که معلم زمینه را مساعد کند و به دانش‌آموزان کمک نماید تا او خود به دانش مورد نظر برسد. در روش پرسش و پاسخ معلم هنگام جلب توجه دانش‌آموز به مطلب یا درس جدید و تدریس آن، به بیان مطلب نمی‌پردازد، بلکه با طرح سؤال‌های برنامه‌ریزی شده فعالیت‌ذهنی دانش‌آموزان را در مسیر مطالب و مفاهیم جدید قرار داده، آن‌ها را هدایت می‌کند تا خودشان به کشف مفاهیم جدید درس توفیق یابند.

روش پرسش و پاسخ بر سه اصل متکی است:

۱. وجود سؤال یا مساله‌ای که کنجکاوی دانش‌آموزان را برانگیزد و آنان را وادار به تلاش ذهنی کند.
۲. طرح سؤال‌های متوالی برای تداوم فعالیت‌های ذهنی
۳. هدایت تلاش ذهنی برای کشف آگاهانه، به طوری که نتیجه‌ی آن به خلاقیت فکری و کسب دانش منجر شود.

فعالیت پیشنهادی:

۱. جلب توجه دانش‌آموزان به ویژگی‌های هنرمند و شاخه‌های گوناگون هنر مانند: نقاشی، سفالگری، قالی‌بافی و ...
۲. توصیف ویژگی‌های یک هنرمند از قبیل توجه، دقت در مشاهدات، صبر، حوصله و ...

۳. معلم می‌تواند از طریق پرسش و پاسخ، فضایی ایجاد نماید تا دانش‌آموزان درباره‌ی شاخه‌های دیگر هنر در کلاس بحث و گفتگو کنند و دانش‌آموزان را با شناخت هنرهایی مانند خیاطی، گلدوزی و ... هدایت نماید.

۴. معلم می‌تواند با توجه به فرهنگ و آداب و سنن هر منطقه به معرفی هنرهای بومی ایران بپردازد مانند: معرق، کاشی‌کاری، منبت

۵. می‌توان کارت‌هایی که نشان‌دهنده‌ی شاخه‌های گوناگون هنری است، در بین دانش‌آموزان پخش نمود. معلم از دانش‌آموزان بخواهد که کارت‌هایی که شاخه‌های هنری مورد علاقه آنان را نشان می‌دهد، انتخاب کنند تا مسیر ذهنی آن‌ها آماده شود و یا معلم می‌تواند از قبل از خانواده‌ها سوال کند که فرزندشان به چه شاخه‌های هنری علاقه دارد و رشته هنری مورد علاقه دانش‌آموزان را بین کارت‌ها قرار داد. هدف از این کار به دو دلیل است:

۱. آیا واقعا دانش‌آموزان به این رشته هنری علاقه دارند؟

۲. ایجاد هیجان و نشاط در میان دانش‌آموزان با توجه به مشاهده کارت کلمات رشته مورد علاقه خودشان

درست، نادرست

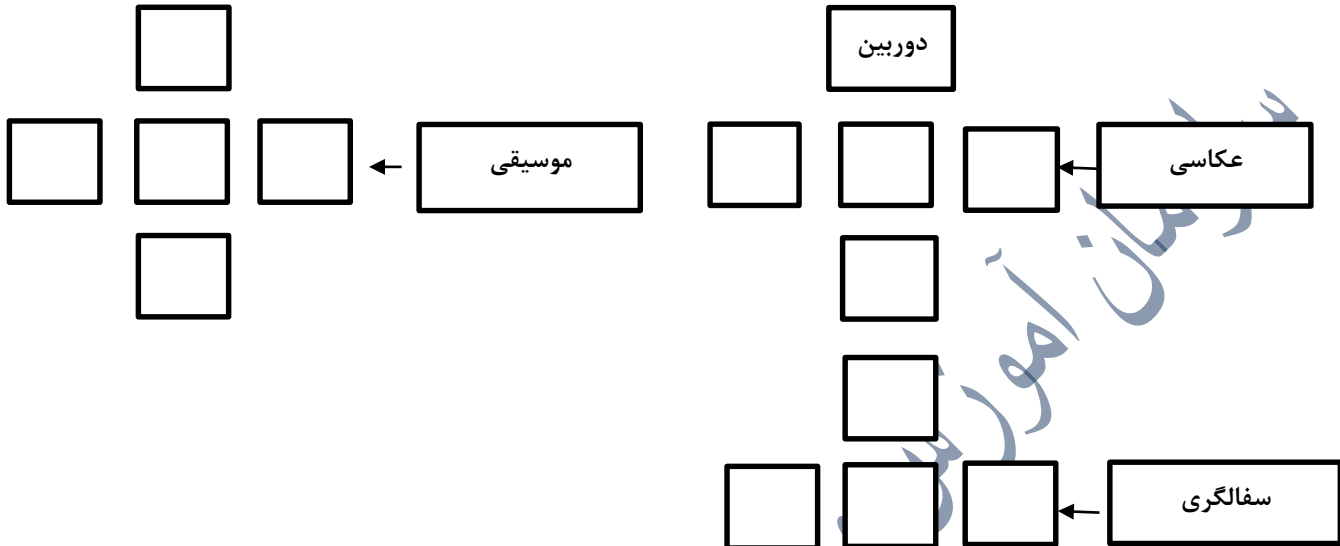
هدف: ارزیابی از درک مطلب درس

فعالیت پیشنهادی:

دانش‌آموزان برای پاسخ درست، دستشان را بالا برده و برای پاسخ‌های نادرست دستشان پایین باشد. دانش‌آموزان دارای مشکل شدید حرکتی عبارت درسته، درسته و یا غلطه آی غلطه بگویند.

هدف: گسترش واژگان با استفاده از واژه‌های هنرمند و ابزار مربوط با هر هنر

فعالیت پیشنهادی:

بیاموز و بگو

هدف: تبدیل افعال گذشته و حال به آینده

فعالیت پیشنهادی:

آموزش این مبحث نیاز به تکرار و تمرین دارد تا یادگیری تثبیت شود. ذکر مثال‌های زیر با تمرین و تکرار در یادگیری مبحث توسط دانش‌آموزان تاثیر زیادی دارد.
من هنرمند هستم. ← من هنرمند خواهم شد.
او نقاشی می‌کشد. ← او نقاشی خواهد کشید.

معلم می‌تواند جمله‌ای از درس را انتخاب نموده و از دانش‌آموزان بخواهد فعل آن را به آینده تغییر دهند و دوباره بخوانند.

حالا تو بگو

- من می آییم. ←
- او رفت. ←
- پروانه نشست. ←
- او از پدرش می پرسد. ←

پیدا کن و بگو

۱. تقویت مهارت خواندن و سخن گفتن
۲. تقویت املانویسی
۳. پیدا کردن کلماتی که پسوند «گر» و نشانه «ه» دارند.

فعالیت پیشنهادی

دانش آموزان متن درس را آهسته و فردی صامت خوانی کنند و کلماتی که « گر » و کلماتی که در آنها « ه » به کار رفته را پیدا کنند و بگویند. دانش آموزی که کلماتی بیشتر با دقت پیدا کرده مورد تشویق قرار می گیرد.

بازی و نمایش

فعالیت پیشنهادی

۱. ایفای نقش هنرمندانی که هنرشان در متن درس آمده است به صورت نمایش عروسکی
 ۲. دانش آموزان را گروه بندی نموده و یکی از هنرهایی که در درس آمده را روی برگه نوشته و به اعضای گروه نشان می دهیم تا یکی از دانش آموزانی که مشکل شدید حرکتی ندارد به صورت پانتومیم نقش را بازی کند و گروه دیگر هنر را تشخیص دهد.
- بخوان و حفظ کن: شعر « من هنرمندم » از « افشین علا »

فعالیت پیشنهادی

دانش آموزان همه با هم سر کلاس با معلم همخوانی کنند و یا به صورت فردی صامت خوانی نمایند.
حکایت: کودک زیرک

اهداف:

۱. تقویت درک مطلب
۲. تشویق دانش آموزان به مطالعه و کتاب خوانی
۳. تقویت روان خوانی

فعالیت پیشنهادی :

۱. معلم در قالب بیان داستان و یا به صورت نمایش عروسکی ، حکایت را برای دانش‌آموزان بیان می‌کند.
۲. دانش‌آموزان به صورت فردی صامت‌خوانی کنند و دانش‌آموزان داوطلب داستان (حکایت) را برای کلاس تعریف کنند و بعد از اتمام حکایت به پرسش‌های معلم پاسخ صحیح بدهند.

فعالیت‌های کتاب نگارش فارسی درس یازدهم: هنرمند

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی از متن درس

تمرین ۲: آموزش املا با مرتب کردن جمله‌های بهم ریخته، طبقه بندی کلمه

تمرین ۳: گسترش واژگان بررسی کلمه‌های جدید از کتاب هدیه‌های آسمانی با واژه‌های نوازنده و نقاش و

ساخت کلمات غیر ساده با پیشوند و پسوندهای مناسب و معنی هر یک

تمرین ۴: نگارش توصیفی و خلاق

صفحه ۵: تقویت خوش‌نویسی و بسط و گسترش داستان و توالی تصاویر

پایگاه تخصصی آموزش استثنایی کشور

فعالیت پیشنهادی

۱. معلم با توجه به فصل « هنر و ادب » از دانش‌آموزان می‌خواهد تا برای نوشتن درس آزاد، عنوانی را پیشنهاد دهند.

۲. دانش‌آموزان هر کدام موضوع یا عنوان مورد علاقه‌ی خود را پیشنهاد می‌دهند.

۳. معلم عناوین پیشنهادی را به ترتیب در سمت راست تابلو یادداشت می‌کند.

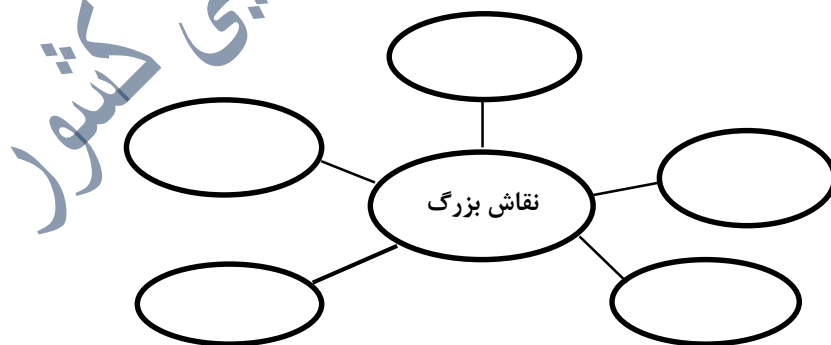
۴. عناوین پیشنهادی دانش‌آموزان

۵. معلم از دانش‌آموزان درباره موضوعات نظر سنجی می‌کند و موضوع نقاش بزرگ را انتخاب می‌کند.

۶. دانش‌آموزان با معلم همکاری کرده و موضوع نقاش بزرگ را انتخاب می‌کنند.

۷. معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد همه فکر کنند و درباره‌ی نقاش بزرگ هر کلمه‌ای که به یادشان می‌آید روی برگه بنویسند

۸. دانش‌آموزان به صورت انفرادی کلمه‌ای مرتبط با نقاش بزرگ را روی برگه یادداشت می‌کنند.

۹. معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد با استفاده از کلمه‌هایی که نوشته‌اند، سه جمله‌ی زیبا بنویسند و جمله‌ها تکراری نباشد.

۱۰. معلم و یا یکی از دانش‌آموزان که توانایی نوشتن دارد جمله‌ها را روی تابلوی کلاس می‌نویسد و هر دانش‌آموز به صورت فردی صامت‌خوانی می‌کند.

۱۱. معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد با استفاده از جمله‌های روی تابلوی کلاس یک متن زیبا بنویسند و برای دوستان و هم‌کلاسی‌ها بخوانند و در زیر هر متن نام خود را به عنوان مؤلف بنویسند.

۱۲. دانش‌آموزان متنی در مورد نقاش بزرگ می‌نویسند.

۱۳. معلم با مشورت دانش‌آموزان بهترین متن را انتخاب نموده و مورد بررسی و ویرایش قرار می‌دهد و از دانش‌آموزانی که توانایی نوشتن دارند می‌خواهد در قسمت درس آزاد یادداشت کنند.

سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

اهداف:

۱. آشنایی با فردوسی و آثار او
۲. آشنایی با فرهنگ و ادب فارسی
۳. ایجاد و تقویت حس احترام و علاقه به مشاهیر ایران
۴. آشنایی با بعضی از قهرمانان شاهنامه
۵. آشنایی با برخی نکات زبانی و ادبی مانند ساخت صفت‌های تفضیلی و عالی

روش تدریس پیشنهادی:

۱. نمایشی یا نقالی و پرده‌خوانی یکی از اشعار شاهنامه و باید به نکات ذیل در تدریس توجه شود:
جلب توجه دانش‌آموزان به شاعر بزرگ ایران، فردوسی مدنظر می‌باشد. این متن فرصتی را در اختیار همکاران گرامی قرار می‌دهد تا دانش‌آموزان را با متون و اشعار شعرای بزرگ و میراث فرهنگی کشور آشنا کنند و گاهی از داستان‌های شاهنامه در کلاس درس استفاده نمایند.
۲. آشنا کردن دانش‌آموزان با شهر توس، آرامگاه فردوسی که نزدیکی شهر مقدس مشهد می‌باشد و جلب توجه دانش‌آموزان به این موضوع که وقتی به زیارت امام هشتم (ع) می‌روند، بازدیدی از این مکان تاریخی توریستی نیز داشته باشند، دانش‌آموزان بدانند که بسیاری از مردم کشورهای دیگر، جهت آشنایی با این بزرگان کشور، به ایران سفر می‌کنند.
۳. در این درس شاهنامه به‌عنوان کتاب با ارزشی معرفی می‌شود که زنده کننده‌ی زبان فارسی می‌باشد و فردوسی برای سرودن اشعار آن، سی سال رنج برده است. این اشعار جنبه‌ی حماسی و میهن دوستی دارد و نشانه‌ی دلیری‌ها و شجاعت قهرمانان آن در دفاع از میهن است و دانش‌آموزان با خواندن آن احساس غرور ملی می‌کنند و لذت می‌برند.

درست، نادرست

هدف: ارزیابی از درک مطلب درس

جهت ایجاد تحرک و نشاط در کلاس فضایی فراهم شود که دانش‌آموزان در جواب سؤالاتی که درست مطرح شده جمله‌ی گل گفتی آی گل گفتی را بگویند و در پاسخ نادرست، غلطه‌ی غلطه را بیان کنند.

گوش کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت خوب گوش کردن، سخن گفتن
۲. ارزیابی از درک مطلب درس و پاسخگویی به پرسش‌های درس

فعالیت پیشنهادی:

گروه‌بندی کردن دانش‌آموزان به صورت گروه‌های سه نفری و انجام فعالیت این قسمت به صورت گروهی، نفر اول سؤال را می‌خواند و بقیه اعضای گروه با دقت گوش کنند و ابتدا هر کدام به صورت فردی پاسخ دهند و در نهایت نماینده گروه برای کل کلاس پاسخ را بیان کند.

واژه‌سازی

هدف: گسترش واژگان با استفاده از صفت عالی و صفت تفضیلی می‌باشد مانند:

نزدیک ← نزدیک‌تر ← نزدیک‌ترین
دور ← دورتر ← دورترین

فعالیت پیشنهادی:

به هریک از کلمه‌ها «تر» و «ترین» اضافه کن و جمله بساز مانند:
دور: خانه‌ی ما از خانه‌ی علی دورتر است. خانه‌ی ما دورترین خانه به مدرسه است.
بلند:
درست:

بیاموز و بگو

هدف: آموزش قید زمان

فعالیت پیشنهادی:

در این فعالیت دانش‌آموزان با کاربرد قید زمان با توجه به فعل جمله آشنا می‌شوند.
مانند «من پارسال در مسابقه‌ی علمی مدرسه نفر اول شدم.» (گذشته)
چون فعل «شدم» فعل گذشته است، پس قید آن نیز باید گذشته باشد یعنی (پارسال)
با ذکر مثال‌های ذیل تفهیم این مطلب برای دانش‌آموزان با تکرار و تمرین میسر است.
مثال دوم: آن‌ها دیروز به مهمانی رفتند.
مثال سوم: شما هفته‌ی پیش به خانه‌ی ما آمدید.

حالا تو بگو

ما سال گذشته به دلیل بیماری کرونا آموزش مجازی داشتیم.

پیدا کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت خواندن، سخن گفتن
۲. تقویت املا نویسی
۳. پیدا کردن اسامی موجود در متن و کلمه‌هایی که نشانه ی «ش» دارند مانند:
 - فردوسی، شاهنامه، رضا، مشهد، توس، ایران و ... (اسامی)
 - شاهنامه، مشهد، گذشته، شاعر، شهر و ...

فعالیت پیشنهادی:

متن درس را دانش‌آموزان یک بار به تنهایی صامت‌خوانی کنند و فعالیت مورد نظر را انجام دهند و یا با استفاده از کارت کلمات، اسم‌هایی که در درس آمده و کلمه‌هایی که در آن حرف «ش» به کار رفته است را جدا کنند و یا می‌توان از ترکیب دو کلمه که حرف (ش) دارند هم استفاده نمود. به منظور موسیقایی شدن کلام، با توجه به این که درس در مورد شعر و زیبایی‌های زبان است، دانش‌آموزان با ترکیب کلمات بیشتر آشنا می‌شوند مثل شاعر شاهنامه، شاعر شعر، شهر مشهد

فکر کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت درک مطلب
۲. تقویت ارتقای سطح اطلاعات دانش‌آموزان و تشویق به فکر کردن آنان قبل از بیان هر مطلبی

فعالیت پیشنهادی:

۱. دانش‌آموزان از بزرگترها و دوستان خود در مورد فعالیت‌های خواسته شده گزارش تهیه کنند و در کلاس برای هم کلاسی‌های خود بیان کنند.
۲. اجرای (صندلی صمیمیت) و تشویق دانش‌آموزان به فکر کردن قبل از بیان هر مطلبی و در نهایت بعد از تامل بیان نظرات خود برای هم کلاسی‌ها و یا اعضای گروه

کتاب خوانی

هدف: پرسش از کتابی که هفته پیش خوانده اند و بسط داستان با دیدگاه شخصی

فعالیت پیشنهادی:

از دانش‌آموزان خواسته می‌شود در ارتباط با کتابی که هفته‌ی گذشته خوانده‌اند صحبت کنند و نام کتاب و نویسنده را بیان کرده و با تخیل و دیدگاه شخصی خود پایان داستان را تغییر داده به نوعی دیگر آن را خاتمه دهند.

بخوان و بیندیش: (یک کلاغ، چهل کلاغ: از کتاب قصه‌های حسنی. جلد (۱) نوشته محمدرضا یوسفی)

اهداف:

۱. تقویت مهارت درست خواندن
۲. تقویت مهارت خواندن با سرعت با دقت
۳. تقویت درک مطلب و لذت بردن از خواندن

فعالیت پیشنهادی:

متن توسط دانش‌آموزان به تنهایی صامت خوانی شود و یا از روز قبل با چند دانش‌آموز هماهنگ شود بعد از صامت خوانی متن به تنهایی، دانش‌آموزان داوطلب به صورت نمایشی متن (بخوان و بیندیش) را اجرا کنند و در پایان سؤالات درک و دریافت را دانش‌آموزان با زبان خود بیان کنند و یا بنویسند.

فعالیت‌های کتاب نگارش فارسی:

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی از متن درس

تمرین ۲: آموزش املا با خواندن درس و انتخاب اسامی موجود در آن، تداعی واژه‌ها از طریق واژه‌های داده شده و مرتب کردن جملات درهم ریخته

تمرین ۳: ساختن جمله از طریق صفت تفضیلی و عالی، کامل کردن جملات ناقص و جمله‌سازی با کلمات داده شده.

تمرین ۴: نگارش توصیفی در باره آرامگاه‌هایی که تا به حال دیده‌اند و نگارش تخیلی

تمرین ۵: تقویت خوش‌نویسی و کامل کردن جدول با نشانه‌ی مشخص

اهداف:

۱. آشنایی با آثار تاریخی و فرهنگی ایران
۲. آشنایی با طبیعت زیبای ایران
۳. ایجاد علاقه و تقویت حس وطن دوستی دانش‌آموزان نسبت به سرزمین آبا و اجدادی
۴. ترویج حس حراست و دفاع از کشور عزیزمان ایران
۵. آشنایی با برخی نکات زبانی و ادبی مانند واژه سازی با پسوند (گاه)

روش تدریس پیشنهادی:

۱. نمایشی، پرسش و پاسخ
منظور از روش نمایشی استفاده از تصاویر مربوط به مناطق، مناظر و آثار باستانی ایران می‌باشد که زمینه‌ی ایجاد انگیزه و بحث و گفتگو را در کلاس ایجاد می‌کند و در این درس دانش‌آموزان با کشور عزیزمان ایران و نقاط دیدنی و آثار باستانی آن آشنا می‌شوند مانند بیستون کرمانشاه، ارگ بم و ...
۲. استفاده از فیلم آموزشی مربوط به نقاط مختلف ایران که در این فیلم دانش‌آموزان می‌توانند با تنوع آب و هوایی ایران که موجب پیدایش مناظر متناسب با آن آب و هواست مانند آب و هوای کوهستانی و آب و هوای معتدل شمالی و آب و هوای گرم و خشک مانند مناطق کویری ایران آشنا می‌شوند.

درست، نادرست

هدف: ارزیابی از درک مطلب درس از طریق تصاویر

فعالیت پیشنهادی:

استفاده از کارت تصاویر مربوط به نقاط دیدنی ایران و کارت کلمات مربوط به نام شهرهایی که مکان تاریخی دیدنی دارند و درخواست از دانش‌آموزان که نام هر اثر تاریخی و دیدنی را مطابق شهر مورد نظر قرار دهند. معلم می‌تواند از دانش‌آموزان بخواهد در بین کارت‌هایی که دارند نام شهرهای زیارتی را جدا

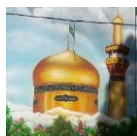
کنند تا یادآوری درس گذشته بحث زیارت باشد و یا در معرفی شهر اصفهان به هنر صنایع دستی و هنرمند اشاره نماید.

تهران

شیراز

مشهد

گوش کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت گوش کردن

۲. تقویت سخن گفتن و ارزیابی از درک مطلب درسی

فعالیت پیشنهادی:

پاسخ‌گویی به پرسش‌های درس به صورت گروهی بعد از بحث و گفتگو اعضای گروه با هم و در نهایت پاسخ‌گویی توسط نماینده گروه برای هم کلاسی‌ها، انجام فعالیت در قالب مسابقه می‌تواند موجب شاداب‌سازی فضای عاطفی کلاس و دانش‌آموزان شود.

واژه‌سازی

هدف: گسترش واژگان با استفاده از پسوند « گاه »

فعالیت پیشنهادی:

در این تمرین (گاه) به معنی مکان می‌باشد مانند آرامگاه، زیارتگاه، نمایشگاه و ...

۱. معلم توجه دانش‌آموزان را به جمله‌های زیر جلب می‌کند:

در ایران زیارتگاه‌های زیادی هست.

زیارتگاه یعنی محلّ زیارت.

این شهر نمایشگاه دارد.

نمایشگاه یعنی محل نمایش و نشان دادن.

استفاده از مثال‌ها و تمرین و تکرار در تفهیم این تمرین برای دانش‌آموزان مؤثر است.

دانشگاه یعنی

آزمایشگاه یعنی

..... یعنی

..... یعنی

۲. استفاده از نمایش‌گر چرخشی که کلمات مخالف و یا متضاد در آن نوشته شده و به راحتی قابل

چرخش باشد برای دانش‌آموزانی که فاقد گفتار و نوشتار هستند، پیشنهاد می‌شود.

بیاموز و بگو

هدف: آموزش جمع کلمات با (ان) و (ها)

روش پیشنهادی:

در این فعالیت دانش‌آموزان با نشانه‌ی (ان) به‌عنوان یکی از نشانه‌های جمع بستن در زبان فارسی، آشنا می‌شوند. از این نشانه‌ها بیشتر برای جمع بستن اسم انسان، جانوران و گیاهان استفاده می‌شود مانند: مردان، زنان، کودکان، درختان

(ان) بعد از (ها) پرکاربردترین نشانه‌ی جمع در زبان فارسی است. استفاده از تصاویر مربوط به جمع کلمات

درخت یعنی یک درخت

درختان یعنی چند درخت ← درختها ←

چشم یعنی یک چشم ←

چشمان یعنی چند چشم ← چشمها ←

..... ←

..... یعنی ←

پیدا کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت خواندن و سخن گفتن
۲. تقویت املا نویسی با پیدا کردن کلمه‌هایی که (ها) و (ان) دارند.

فعالیت پیشنهادی:

دانش‌آموزان باید یاد بگیرند پس از خواندن متن به صورت صامت‌خوانی باید به سؤالات این تمرین پاسخ دهند و جواب سؤالات را بنویسند.

فکر کن و بگو

هدف: تقویت تفکر و مهارت سخن گفتن با استفاده از سؤال‌هایی است که در ارتباط با سفر می‌باشد.

فعالیت پیشنهادی:

هدف از این فعالیت تقویت قدرت تفکر و فکر کردن و تقویت مهارت سخن گفتن با طرح سؤالاتی است که پاسخ‌های واگرا دارند (باز پاسخ) و دانش‌آموزان یاد می‌گیرند به پاسخ‌های دوستان خود دقت کرده و برای نظرات دوستان خود ارزش قائل شوند.

بازی، بازی، بازی

هدف: ایفای نقش توسط دانش‌آموزان با استفاده از کارت واژه‌هایی که بین دانش‌آموزان توزیع می‌شود. معلم می‌تواند چند کارت مشاغل که مرتبط با مفاهیم درس بوده و قابل اجرا با پانتومیم باشد و یا تصاویر هنرهایی مثل (عکاسی، نقاشی و موسیقی) را آماده نموده و در اختیار دانش‌آموزان قرار دهد تا آن هنر را به صورت نمایش اجرا کنند.

فعالیت پیشنهادی:

ایفای نقش (پانتومیم) با موضوعات پیشنهادی مانند خندیدن، مطالعه کردن، گریه کردن و ... معلم چند کارت برمی دارد و روی هر یک، کلمه‌ای مانند کلمات (خندیدن، گریه کردن و ...) می‌نویسد. سپس هر کارت را به یکی از گروه‌ها می‌دهد، اعضای گروه باید کلمه‌ها را بخوانند و نقش آن‌ها را بازی کنند. دانش‌آموزان دیگر باید بگویند هر کس نقش چه کلمه‌ای را بازی می‌کند. می‌توان فضایی ایجاد کرد که موجب شادابی دانش‌آموزان و ایجاد فضای عاطفی، کلاس و دانش‌آموزان شود.

بخوان و حفظ کن

فعالیت پیشنهادی:

ابتدا دانش‌آموزان به صورت فردی صامت‌خوانی کنند و بعد همه با هم سرکلاس با ریتم بخوانند.

فعالیت های کتاب نگارش فارسی

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی از متن درس و نوشتن ده واژه با حروف چسبان و استخراج واژه‌های جدید کتاب علوم

تمرین ۲: مرتب کردن کلمه‌ها با حروف درهم ریخته، کامل کردن جدول، چینش واژگان و پیدا کردن

کلمه‌های جمع، از درس

تمرین ۳: گسترش واژگان با کلماتی که پسوند (گاه) دارند.

تمرین ۴: تقویت نگارش با دادن موضوعات نگارشی و وصفی

صفحه پنجم: تقویت خوش‌نویسی و پیدا کردن اختلاف تصاویر مشابه جهت تقویت مشاهده‌ی دقیق

اهداف:

۱. آشنایی با پرچم ایران و درک مفهوم هر یک از رنگ‌های پرچم
۲. شناخت علامت وسط پرچم و مفهوم آن و آرم (الله) به نشانه اسلامی بودن کشور ایران
۳. ایجاد حس احترام و علاقه به پرچم ایران به عنوان نماد استقلال کشور
۴. تقویت حس میهن دوستی در دانش‌آموزان
۵. آشنایی با برخی نکات زبانی و ادبی مانند واژه‌سازی با واژه‌های هم نویسه

روش تدریس پیشنهادی:

روش تدریس: روشن سازی طرز تلقی

اولین مرحله در طرح روشن‌سازی طرز تلقی، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا با پاسخ دادن به یک سؤال یا تکمیل یک جمله، طرز تلقی خود را ارزیابی کنند. سپس دانش‌آموزان دور هم جمع می‌شوند تا این طرز تلقی را مورد بررسی قرار دهند و به کمک شرایط شناخته شده و اطلاعاتی که در اختیار دارند، روی بهترین طرز تلقی به توافق برسند. سپس هر فرد پاسخ خود را ارائه می‌دهد تا مورد ارزیابی قرار گیرد. طرز تلقی افراد پس از بحث نیز مورد ارزیابی قرار می‌گیرد تا مشخص شود که آیا تغییری رخ داده است یا خیر.

در زمان نقد، دانش‌آموزان استنباط‌هایشان را در مورد هر تغییر در طرز تلقی ارزیابی می‌کنند و برای استنباط در مورد عمل خودشان، تعمیم‌هایی را بسط می‌دهند. بنابراین، این طرح دانش‌آموزان را قادر می‌سازد که کشف کنند: « آیا طرز تلقی‌شان بر یک پایه محکم از حقایق، اطلاعات و منطق استوار است؟ »

همین‌طور دانش‌آموزان ممکن است دریابند که از طرز تلقی خود در باره موضوعی ناآگاه بوده‌اند و همچنین از طرز تلقی‌های موجود دیگری که ممکن بود بتوانند به کار ببرند، اطلاع نداشته‌اند. از آنجا که بیشتر افراد تمایل دارند با افراد دیگری که ذهنشان مشابه آنان است ارتباط برقرار کنند، طرز تلقی‌های خاصی تقویت می‌شود. این طرح برای شرکت‌کنندگان فرصتی فراهم می‌آورد تا عقاید متنوعی را بشنوند.

جهت جلب توجه دانش‌آموزان می‌توان قبل از تدریس این درس در زنگ هنر با کمک کاغذ رنگی و نی، پرچم ایران را بسازند. از تلفیق درس فارسی و درس هنر برای ایجاد انگیزه در تدریس درس پرچم استفاده نمود. می‌توان این درس را به شیوه تمام ساحتی طبق سند تحول بنیادین تدریس نمود:

-سه رنگ بودن پرچم ایران مربوط به ساحت علمی و فناوریانه (ریاضی)

-کلمه (الله) در وسط پرچم مربوط به ساحت اعتقادی، عبادی و اخلاقی

-احترام به پرچم ایران نشان دهنده حس وطن دوستی مربوط به ساحت اجتماعی و سیاسی

-ساخت پرچم با کاغذ و رنگ آمیزی مربوط به ساحت زیباشناسی و هنری

درست، نادرست

هدف: ارزیابی از درک مطلب درس

فعالیت پیشنهادی:

دانش‌آموزان برای پاسخ‌های درست، آدمک با چهره شاد را نشان دهند و برای پاسخ‌های نادرست آدمک غمگین را نمایش دهند.

گوش کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت گوش کردن
۲. تقویت مهارت سخن گفتن و ارزیابی از درک مطلب درس

فعالیت پیشنهادی:

دانش‌آموزان ابتدا به صورت فردی به سؤالات پاسخ دهند و بعد در گروه با تبادل نظر یک نفر به عنوان نماینده گروه پاسخ درست را برای سایر دانش‌آموزان بیان کند.

واژه سازی:

هدف: گسترش واژگان با استفاده از کلمه‌های هم‌نویسه مانند شیر، شیر - مهر، مهر

ذکر مثال‌هایی مانند نمونه‌های زیر و جلب توجه دانش‌آموزان به کلماتی که در جملات معانی متفاوتی دارند.

- کارگران بار را از کشتی خالی کردند.

- من هر بار با دقت به پرچم نگاه می‌کردم.

- من بعد از خوردن غذا سیر شدم.

- سیر غذا را خوش مزه می‌کند.

حالا مانند نمونه‌های بالا کلمات زیر را در جمله‌های مختلف به کار ببرید که معانی متفاوتی دارند.

شیر باز

شیر باز

بیاموز و بگو

هدف: معرفی (ی) نسبت

فعالیت پیشنهادی:

با افزودن (ی) نسبت به اسم، صفت نسبی ساخته می‌شود. صفت نسبی صفتی است که به کسی، چیزی یا مکانی اشاره می‌کند. (دانستنی‌هایی برای معلم)

برای آموزش و آشنایی دانش‌آموزان، اسمی از صفت نسبی به میان آورده نمی‌شود فقط با تکرار و تمرین و ذکر مثال‌های گوناگون باید مطلب برای دانش‌آموزان بیان شود.

به کسی که اهل ایران است، « ایرانی » می‌گویند.

به چیزی که از آهن درست شده باشد، « آهنی » می‌گویند.

حالاتو بگو

سنگی یعنی،

تبریزی یعنی،

پیدا کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت خواندن
۲. تقویت مهارت سخن گفتن و املا با پیدا کردن کلمه‌های داخل جدول

فعالیت پیشنهادی:

جدول حروف مربوط به کلمات درس را در سایز بزرگ رسم کرده و از دانش‌آموزان می‌خواهیم کلمه‌هایی که در درس آمده است با مدارنگی و هر کلمه را با یک رنگ مشخص در جدول پیدا کنند و سپس با آن کلمات یک جمله بسازند.

فکر کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت فکر کردن و تفکر
۲. تقویت مهارت سخن گفتن با استفاده از پاسخ‌گویی به پرسش‌های مطرح شده

فعالیت پیشنهادی:

در قالب کارگروهی ابتدا اعضای گروه نظرات خود را تک تک بیان کنند و در پایان نماینده گروه نظرات دانش‌آموزان را برای سایر هم‌کلاسی‌ها بیان کند.

بازی و نمایش

هدف: تقویت مهارت ایفای نقش با استفاده از موضوع گفت و گوی موجود فضایی با چند کودک

فعالیت پیشنهادی:

دانش‌آموزان ابتدا هرکدام به تنهایی داستانی را در این مورد بنویسند و یا هرکدام یک جمله بنویسند سپس با جمع‌بندی نظرات دانش‌آموزان و هدایت معلم یک داستان طراحی و به صورت نمایش در کلاس اجرا شود.

بخوان و حفظ کن

شعر با پرستوهای شاد از محمودپور وهاب

فعالیت پیشنهادی:

ابتدا به صورت انفرادی تک تک دانش‌آموزان بخوانند (صامت خوانی) و بعد به صورت گروهی در کلاس اجرا نمایند و یا استفاده از نوار (کتاب گویا)

فعالیت‌های کتاب نگارش فارسی:

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی از متن درس

تمرین ۲: تقویت مهارت خواندن و املا با انتخاب کلمات بی‌نقطه، مرتب کردن جملات به هم ریخته و کامل کردن جدول با نشانه‌های داده شده و پیدا کردن کلمه‌هایی از درس که حروف سه نقطه‌ای دارند.

تمرین ۳: کامل کردن جمله‌ها با کلمات داده شده، کامل کردن، تمرین (هم‌نویسه‌ها)

تمرین ۴: تقویت نگارش با نوشتن آگهی، بسط موضوع و توصیف پرچم بعد از نقاشی آن

صفحه ۵: تقویت خوش‌نویسی و کامل کردن جدول با توجه به محتوای درس.

اهداف:

۱. آشنایی با آداب و رسوم ملی ایران
۲. آشنایی با سفره هفت‌سین و اجزای آن به عنوان سمبل‌های مورد احترام ایرانیان
۳. آشنایی با آداب قبل و بعد از تحویل سال نو
۴. آشنایی با ارتباط بعضی از آداب و سنن ایران (نوروز) و آیین مذهبی
۵. آشنایی با برخی نکات زبانی و ادبی مانند واژه‌سازی با پسوند (کار) و جمع کلماتی که به (ه) غیر ملفوظ ختم می‌شوند با (ان)

روش تدریس پیشنهادی:

پرسش و پاسخ

نوروز یکی از قدیمی‌ترین اعیاد ملی ایرانیان و مراسم سال نو با خانه تکانی آغاز می‌شود. هریک از مراسم نوروز و سال نو ملزومات خاص خود را دارد که دانش‌آموزان باید با آن آشنا شوند از جمله هفت‌سین که با استفاده از چیزهایی چیده می‌شود که نام آن‌ها با حرف (س) آغاز می‌شود و با خواندن قرآن و دعا سال نو آغاز می‌شود. عید نوروز موجب ترویج سنت دید و بازدید از دیگران و خویشان می‌شود که به سنت پیامبر (ص) شبیه است در این فرهنگ غرض از دید و بازدید با خبر شدن از حال و روز اطرافیان و همچنین بیرون کردن کدورت‌های احتمالی از دل‌ها، مورد نظر است و نیز احترام به بزرگان خانواده، عیدی دادن و مهربانی کردن به کوچک‌ترها و یاد آوردن درگذشتگان و شهیدانی که جان خود را در راه حفظ استقلال و آبادانی کشور از دست دادند از مواردی است که باید به آن توجه شود و هم زمانی فرا رسیدن سال نو با جشن نیکوکاری باعث می‌شود مردم با حضور در این جشن با مستمندان احساس همدردی کنند و روحیه نوع دوستی تقویت می‌شود.

روش تدریس، پرسش و پاسخ پیشنهاد می‌شود. می‌توان دانش‌آموزان را به پژوهش و تحقیق و مصاحبه با بزرگترها و جمع‌آوری اطلاعات توسط دانش‌آموزان متناسب با سن خود ترغیب و تشویق نمود. تهیه تصاویری از سفره‌های هفت‌سین یا آیین‌ها و مراسم نوروزی در شهرهای مختلف و بیان خاطرات دانش‌آموزان از عید نوروز و بیان حس و حال دانش‌آموزان از عید نوروز توصیه می‌شود.

درست، نادرست

هدف: ارزیابی از درک مطلب درس

روش تدریس پیشنهادی:

برای پاسخ‌های درست، دست بزنند و برای پاسخ‌های نادرست غلطه آی غلطه بگویند و می‌توان برای ایجاد شور و نشاط در دانش‌آموزان از خود دانش‌آموزان نظرسنجی نمود تا راهکار برای پاسخ‌های درست و نادرست ارائه دهند.

گوش کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت گوش کردن
۲. تقویت مهارت سخن گفتن و ارزیابی از درک مطلب درس با پاسخگویی به پرسش‌های درس

روش تدریس پیشنهادی:

دانش‌آموزان به صورت فردی به سؤالات فکر کنند و بعد به صورت داوطلب به سؤالات پاسخ دهند. پاسخ‌ها می‌تواند (بازپاسخ) باشد. معلم پاسخ‌های درست را تایید می‌کند و برای پاسخ‌های نادرست دلیل قانع کننده بیان می‌کند و یا از دانش‌آموزان نظرسنجی می‌کند.

واژه سازی

هدف: گسترش واژگان با معرفی پسوند «کار»

روش پیشنهادی:

هدف از این فعالیت گسترش واژگان با استفاده از پسوند (کار) و معنی هریک از واژه‌هاست مانند:

ورزش + کار ← ورزشکار ← یعنی کسی که ورزش می‌کند.

خدمت + کار ← خدمتکار ← یعنی کسی که به دیگران خدمت می‌کند.

با تکرار و تمرین نمونه‌های ذکر شده می‌توان واژگان دانش‌آموزان را افزایش داد.

نیکوکار یعنی:

ستم‌کار یعنی:

بیاموز و بگو

هدف: جمع بستن کلمات مختوم به (ه) غیرملفوظ با « ان »

فعالیت پیشنهادی:

ذکر مثال‌های گوناگون مانند:

فرشته + ان ← فرشتگان

گذشته + ان ← گذشتگان

توضیح این نکته به دانش‌آموزان که اگر صدای آخر کلمه‌ای (ه) یا (هـ) باشد. برای جمع بستن آن با (ان) باید (ه یا هـ) را برداشت و به جای آن (گ) قرار داد و با (ان) جمع بست.

حالا تو بگو

دیده + ان =

خفته + ان =

پیدا کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت خواندن
۲. تقویت املانویسی با پیدا کردن کلماتی که « س » و « ع » دارند.

فعالیت پیشنهادی:

در قالب مسابقه در کلاس، ابتدا دانش‌آموزان به تنهایی متن درس را صامت خوانی کنند و کلمات مدنظر (کلماتی که س و ع دارند) را از متن درس پیدا کنند و بعد در گروه کلمات پیدا شده مورد بررسی قرار دهند و نماینده گروه که توانایی نوشتن و تحرک دارد کلمات استخراج شده از متن درس را در پای تابلو بنویسد و یا کلماتی را که از متن درس پیدا کرده اند را به صورت خلاقانه در قالب طراحی خلاق به کلاس ارائه دهند.

فکر کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت فکر کردن (تفکر) در دانش‌آموزان
۲. تقویت مهارت سخن گفتن از طریق پاسخ به پرسش‌ها

روش پیشنهادی:

دانش‌آموزان ابتدا به سؤالات فکر کنند و بعد دانش‌آموزان داوطلب در قالب صندلی صمیمیت پاسخ‌های خود را برای هم کلاسی‌ها بیان کنند.

کتاب‌خوانی

هدف: تعریف قسمت‌های مختلف داستان توسط دانش‌آموزان و ساختن داستانی توسط گروه‌ها

روش تدریس پیشنهادی:

جهت یادآوری داستان خوانده‌شده در هفته گذشته، قسمت‌هایی از آن به صورت داوطلب توسط دانش‌آموزان متقاضی بیان شود و یا و به صورت گروهی دانش‌آموزان با هم فکری اعضای گروه خود یک داستان تعریف کنند.

بخوان و بیندیش

روش پیشنهادی:

دانش‌آموزان به صورت فردی متن (عمو نوروز) را بخوانند و ابتدا دانش‌آموزان داوطلب متن داستان را تعریف کنند و به صورت داوطلب معلم پاسخ پرسش‌های درک و دریافت را از سایر دانش‌آموزان بپرسد.

فعالیت‌های کتاب نگارش فارسی:

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی

تمرین ۲: آموزش املا نویسی از طریق پیدا کردن ترکیب‌های موصوف و صفت و مضاف و مضاف الیه درس و انتخاب کلماتی که حرف « ل » دارند و جمله‌سازی با کلمات

تمرین ۳: گسترش واژگان با پسوند «کار» و جمع بستن کلمات مختوم به « ه » با « ان » و انتخاب واژگان مترادف

تمرین ۴: نگارش خلاق - نگارش ساده در قالب برنامه‌ریزی برای سفر - نگارش توصیفی

صفحه ۵: تقویت خوش‌نویسی و نگارش خلاق از طریق بیان خاطرات یک مداد

اهداف:

۱. آشنایی با چرخه آب (تشکیل باران در حیطه علوم)
۲. تقویت حس کمک به دیگران (در حیطه اخلاقی، عبادی و اعتقادی)
۳. تقویت حس خشنودی حاصل از کمک به دیگران

روش تدریس پیشنهادی:

کارآیی تیم

۱. معلم از قبل کلمه‌های سه حرفی مانند کلمه‌های (موج، باد، آبر، نور و) را که به نوعی با درس ارتباط دارند انتخاب کرده و هر حرف آن را روی کارت یا برگه می‌نویسد و پشت آن‌ها را با یک علامت یا عدد مثل هم مشخص می‌کند.
به طور مثال: (آ، ب، ر) پشت هر سه کارت عدد (۱) یا علامت (*) می‌گذارد و به این ترتیب گروه‌های سه نفری با هر کلمه تشکیل می‌دهد.
۲. معلم از هر گروه می‌خواهد کارت‌های خود را کنار هم قرار داده و با کلمه‌ای که درست می‌شود جمله بسازند و به نوبت بیان کنند.
۳. معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد به صورت فردی از روی متن درس صامت خوانی کنند.
۴. معلم برگه‌های مربوط به سؤال (کارایی تیم) را که از قبل آماده نموده است بین دانش‌آموزان تقسیم کرده و از آن‌ها می‌خواهد به صورت فردی پاسخ دهند.
۵. معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد هر گروه پاسخ‌های خود را بررسی کرده و با مشورت هم به یک پاسخ مشترک برسند.
۶. معلم پاسخنامه‌ها را در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌دهد و از آن‌ها می‌خواهد با پاسخ خود مطابقت داده و در مورد هر پاسخی که درست یا نادرست پاسخ داده‌اند، دلیل منطقی خود را برای گروه و کلاس توضیح دهند.
۷. معلم جدول مربوط به طرح کارآیی تیم را روی تابلو می‌کشد و پاسخ هر گروه را مشخص می‌کند، سپس به توضیحات لازم می‌پردازد و مطالب را جمع‌بندی می‌نماید.
۸. معلم از نماینده هر گروه می‌خواهد که قسمتی از متن را که به ترتیب انتخاب کرده برای کل کلاس با صدای بلند بخوانند.

می‌توان جهت ایجاد انگیزه در زنگ علوم مراحل تشکیل ابر و نحوه تشکیل باران را با یک آزمایش ساده برای دانش‌آموزان نمایش داد.

درست، نادرست

هدف: ارزیابی از درک مطلب درس

فعالیت پیشنهادی:

دانش‌آموزان برای پاسخ‌های درست آدمک شاد و خندان و برای پاسخ‌های نادرست آدمک غمگین را بالا ببرند.

گوش کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت گوش کردن
۲. تقویت مهارت سخن گفتن و ارزیابی از درک مطلب درس

فعالیت پیشنهادی:

معلم از دانش‌آموزان بخواهد که به تنهایی به سؤالات پاسخ دهند و بعد در گروه پاسخ‌های خود را مورد بررسی قرار دهند و نماینده گروه برای کلاس بیان کند.

واژه سازی

هدف: گسترش واژگان با معرفی پیشوند « نا »

جهت گسترش واژگان با استفاده از پیشوند « نا » و معنی هریک از واژه‌ها مثال ذیل پیشنهاد می‌شود. نامناسب یعنی چیزی که مناسب نباشد.

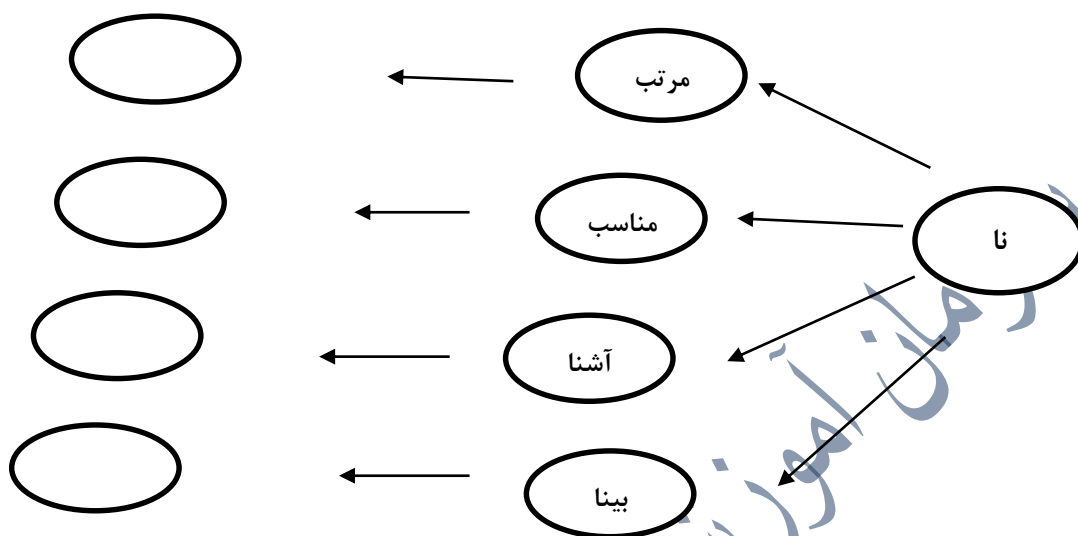
ناآشنا یعنی کسی که آشنا نیست.

نابینا یعنی کسی که بینا نیست.

حال بگو

نا آشنا یعنی:

نامرتب یعنی:

ییاآموز و بگو

هدف: معرفی و آشنایی با قید حالت نظیر (آرام، آرام)

فعالیت پیشنهادی:

معلم چند جمله مانند نمونه‌های زیر روی تابلوی کلاس نوشته و از دانش‌آموزان می‌خواهد جملات را بخوانند و سپس مانند نمونه جملات را کامل کنند.

آب بخار می‌شود ← آب آرام آرام بخار می‌شود.

او حرف می‌زند ← او آهسته آهسته حرف می‌زند.

حالا تو بگو

← علی درسش را خواند

← او غذا می‌خورد

پیدا کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت خواندن
۲. تقویت املانویسی و سخن گفتن با پیدا کردن کلماتی که «ح» و «ا» استثناء دارند.

فعالیت پیشنهادی:

معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد به تنهایی متن درس را صامت‌خوانی کنند و کلماتی که حروف (ح) و (ا) استثناء دارند پیدا کنند و روی برگه بنویسند و آن کلمات را بخوانند و معلم روی تابلو بنویسد.

فکر کن و بگو

هدف: تقویت مهارت درک مطلب و به کارگیری اطلاعات عمومی دانش‌آموزان

فعالیت پیشنهادی:

معلم برای تمرین تفکر و تقویت این مهارت ابتدا به دانش‌آموزان فرصت می‌دهد تا در مورد سؤالات فکر کنند و بعد پاسخ دهند. پاسخ‌های درست را تایید می‌کند و در مورد پاسخ‌های نادرست باید دانش‌آموزان دلیل خود را بیان کنند.

بازی، بازی، بازی

هدف: ساخت جمله از طریق افزودن پلکانی کلمه‌ها

فعالیت پیشنهادی:

معلم ابتدا دانش‌آموزان را گروه‌بندی می‌کند. اولین نفر از هر گروه هر کدام یک کلمه می‌گوید و هر کدام از اعضای گروه یک کلمه به آن اضافه کنند تا جمله‌هایی ساخته شود. این بازی تا پایان کار گروه ادامه یابد.

بخوان و بیندیش

فعالیت پیشنهادی:

۱. معلم متن داستان (شیر و موش) را برای دانش‌آموزان به شیوه قصه‌گویی تعریف می‌کند. سپس از دانش‌آموزان می‌خواهد که هر کس چند سطر از متن را با صدای بلند بخوانند و سپس به سؤال درک و دریافت پاسخ دهند و به صورت داوطلبانه پاسخ دهند.

۲. دانش‌آموزان می‌توانند بعد از صامت خوانی متن درس به صورت انفرادی، در قالب نمایش متن حکایت را در کلاس اجرا کنند.

فعالیت های کتاب نگارش فارسی:

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی از متن درس

تمرین ۲: آموزش املا نویسی از طریق تکمیل جملات ناتمام، طبقه‌بندی جانوران بال‌دار و بال و پردار و مخالف کلمه‌های داده شده.

تمرین ۳: دسته‌بندی کلمه‌ها، کامل کردن جمله‌ها یا کلمه‌ای که «نا» دارد، کامل کردن جمله‌های ناقص و کامل کردن جمله‌ها با کلمه‌های داخل کمانک

تمرین ۴: نگارش خلاق - جمله نویسی - تغییر افعال جمله‌های درس متناسب با ضمیر «من»

صفحه ۵: تقویت خوش‌نویسی و تقویت تفکر و تخیل با نگارش خلاق

اهداف:

۱. آشنایی با زیبایی‌های طبیعت
۲. آشنایی با تعدادی از آفریده‌های خداوند
۳. تقویت حس کنجکاوی در دانش‌آموزان

روش تدریس پیشنهادی:

گردش علمی

ایجاد تنوع در روش‌های یادگیری و شاداب سازی فضاهای آموزشی باعث پرورش روحیه‌ی جستجوگری و کنجکاوی در دانش‌آموزان می‌شود. توجه به این نکته که آموزش فقط در کلاس و مدرسه صورت نمی‌پذیرد و محیط اطراف می‌تواند محلی برای آموزش و یادگیری باشد. لذا بازدید دانش‌آموزان از یک پارک نزدیک محل مدرسه و حتی حیاط مدرسه می‌تواند محیط یادگیری دانش‌آموزان باشد و به مشاهده دقیق نسبت به محیط اطراف خود بپردازند.

جلب توجه اولیاء و آموزگاران به این نکته‌ی اساسی که دانش‌آموزان برای کشف پاسخ و سؤالات خود نباید با موانع مواجه شوند. مثلاً با گفتن جملاتی نظیر: (دیگر کافی است، چقدر می‌پرسی، کثیف می‌شویی و ...) و تاکید به پرورش روحیه حفظ محیط زیست و آزار نرساندن به حیوانات باید مورد توجه دانش‌آموزان قرار گیرد.

درست، نادرست

هدف: ارزیابی از درک مطلب درس

فعالیت پیشنهادی:

برای پاسخ‌های درست، دست بزنند و برای پاسخ‌های نادرست، غلطه‌ی غلطه بگویند.

گوش کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت گوش کردن
۲. تقویت مهارت سخن گفتن و ارزیابی از درک مطلب درس

فعالیت پیشنهادی:

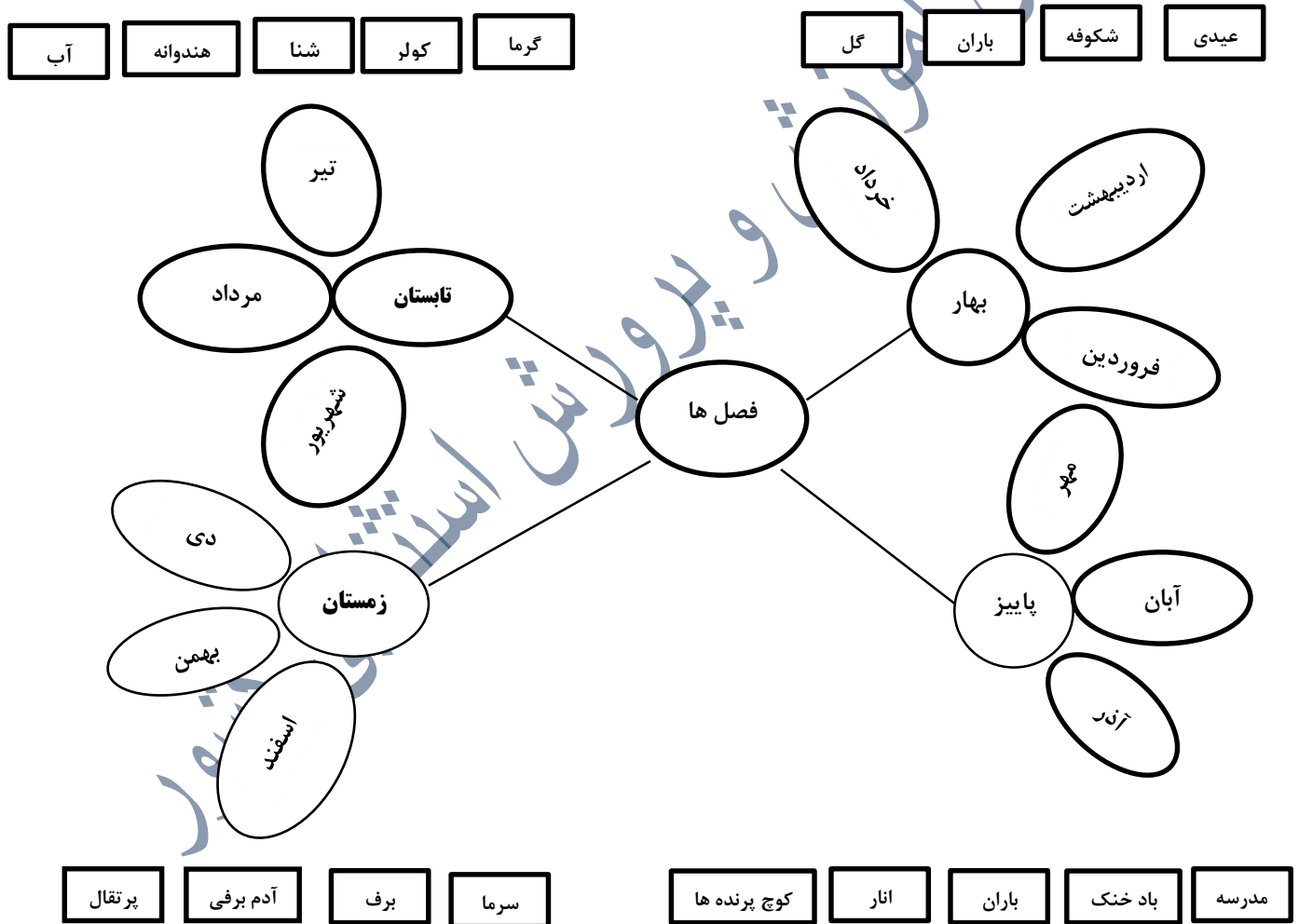
معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد متن درس را با روش صامت‌خوانی بخوانند و هر دانش‌آموز به صورت فردی به سؤالات فکر کنند و معلم به صورت داوطلب پاسخ‌ها را از دانش‌آموزان می‌پرسد.

واژه‌سازی

هدف: گسترش واژگان در قالب معرفی فصل‌ها و ماه‌های سال می‌باشد.

فعالیت پیشنهادی:

از روش بارش مغزی مثلاً در مورد فصل‌ها چه می‌دانید و با شنیدن فصل بهار چه کلماتی به ذهن شما می‌رسد.

بیاموز و بگو

هدف: معرفی نام آواها نظیر (شُر شُر، جیک جیک، چهچه، پیچ پیچ) است.

فعالیت پیشنهادی:

معلم صدای آواهای مختلف را در کلاس پخش می‌کند و از دانش‌آموزان بخواهد نام آوا را تشخیص دهند و بیان کنند و ذکر مثال های زیر
صدای جیک جیک گنجشکان به گوش می‌رسید.

صدای چهچه‌ی بلبل‌ها به گوش می‌رسید.

صدای شُر شُر آب را می‌شنوم.

حالاتو بگو

بچه‌ها با هم می‌کردند.

..... قارقار می‌کند.

پیدا کن و بگو

اهداف:

۱. تقویت مهارت خواندن

۲. تقویت مهارت سخن گفتن و آموزش املاي کلمات از طریق پیدا کردن کلمه‌هایی که نشانه‌های « ق » و

« ط » دارند.

فعالیت پیشنهادی:

ابتدا دانش‌آموزان به تنهایی درس را صامت‌خوانی کنند و کلمات مورد نظر را پیدا کنند و روی کلمات داده شده بنویسند و بعد در گروه، کلمات را با هم گروهی‌های خود به اشتراک بگذارند و در نهایت نماینده گروه کلمات را بیان می‌کند.

فکر کن و بگو

هدف: تقویت مهارت تفکر و سخن گفتن از طریق پاسخ دادن به پرسش

فعالیت پیشنهادی:

ابتدا دانش‌آموزان به صورت فردی به سؤالات فکر کنند و سپس از طریق صندلی صمیمیت (صندلی معلم) آن‌هایی که توانایی حرکت دارند و یا روی ویلچرشان نظرات خود را به صورت داوطلب پاسخ دهند.

بخوان و حفظ کن

شعر درخت کاری

فعالیت پیشنهادی:

دانش‌آموزان همه با هم سر کلاس بخوانند و یا هر دانش‌آموزان ابتدا به صورت انفرادی صامت‌خوانی کنند.

نمایش: بلبل و مورچه

اهداف:

۱. تقویت مهارت خوب گوش کردن
۲. ایفای نقش و تقویت مهارت سخن گفتن

فعالیت پیشنهادی:

در این نمایش ابتدا دانش‌آموزان متن نمایش را به تنهایی صامت‌خوانی کنند و برای اجرای نمایش به متن نمایش‌نامه به دقت گوش کنند و سپس به صورت داوطلب به طراحی و اجرا بپردازند.

بخوان و بیندیش

اهداف:

۱. تقویت درک مطلب
۲. تشویق به مطالعه و تقویت روان‌خوانی

فعالیت پیشنهادی:

دانش‌آموزان پس از خواندن داستان به صورت انفرادی باید بتوانند به سؤالات آن پاسخ دهند و باید به صورت فردی صامت‌خوانی شود.

فعالیت های کتاب نگارش

صفحات ۱ تا ۴

تمرین ۱: رونویسی از متن درس

تمرین ۲: تقویت مهارت خواندن و املانویسی از طریق انتخاب کلماتی که (ط) و (ق) دارند و انتخاب کلمه‌های تازه‌ی درس‌های ریاضی و کامل کردن جملات

تمرین ۳: تمرین نام آوا، گسترش واژگان از طریق تداعی واژه‌ها، ساخت کلمه‌ها و معنی هریک و کاربرد علائم سجاوندی در متن داده شده

تمرین ۴: تقویت نگارش از طریق بسط و گسترش متن داده شده، نگارش تخیلی و خلاق، ساخت جمله و متن با استفاده از مجموعه کلمات داده شده

صفحه ۵: تقویت خوش نویسی و نگارش نامه‌ای به معلم جهت سپاسگزاری

نیایش

اهداف:

۱. تقویت روحیه خدانشناسی
۲. تقویت روحیه سپاس‌گزاری از خالق یکتا
۳. تقویت روحیه یاری‌طلبی و کمک از خداوند در تمامی کارها
۴. تقویت روحیه میهن‌دوستی و خدمتگزاری به میهن

روش تدریس پیشنهادی:

مشارکتی ساده، از تکنیک گوش کردن دانش‌آموزان به نوار (کتاب گویا) یا صدای معلم و بعد همخوانی و روان‌خوانی ساده از متن درس

کتاب فارسی پایه دوم با نیایش به پایان می‌رسد و دانش‌آموزان هدایت می‌شوند که باید در تمامی کارها از خداوند مهربان یاری بجویند و شکرگزار نعمت‌های خداوند باشند و روحیه خدمتگزاری و میهن‌دوستی به کشور عزیزمان در دانش‌آموزان تقویت شود. صفحه نیایش در حقیقت بازگشتی به صفحه ستایش در آغاز کتاب و در نهایت تاکید بر این باور است که آغاز و انجام هرکاری با نام و یاد پروردگار مهربان است.